

Nasz elementarz

Podręcznik do szkoły podstawowej

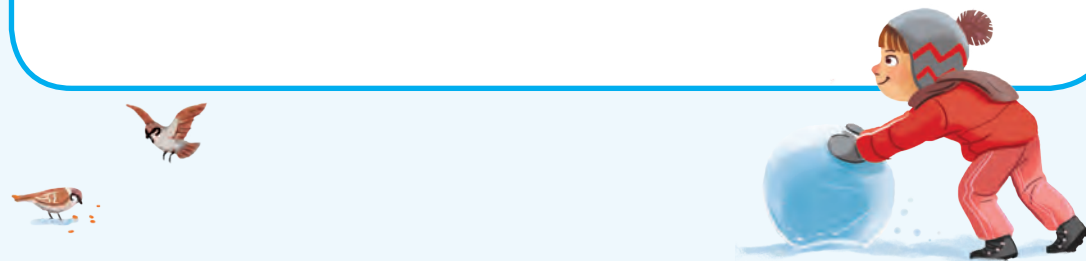
Maria Lorek, Lidia Wollman

Z tego podręcznika korzysta teraz:

1.....

2.....

3.....

Kochane Pierwszoklasistki,

Kochani Pierwszoklasiści,

„Nasz elementarz” powstał dzięki pracy wielu osób.

Dbajcie o niego i nie rysujcie w nim.

Za rok będzie szkolnym przewodnikiem

dla waszych młodszych koleżanek i kolegów.

klasa 1

część 2

Warszawa 2014

ISBN 978-83-64735-00-4 (całość) ISBN 978-83-64735-02-8 (część 2)

Spis treści

- 4–5** N jak nos
- 6–7** Poznajemy świat za pomocą zmysłów
- 8–9** Spotkanie z liczbą 5
- 10–11** C jak cytryna
- 12–13** Matematyczne gry i zabawy
- 14–15** Język migowy, alfabet Braille'a
- 16–17** Spotkanie z liczbą 0
- 18–19** Spotkanie z literą ę
- 20–21** Porównujemy długość
- 22–23** Spotkanie z literą a
- 24–25** Spotkanie z liczbą 6
- 26–27** Świąteczne zakupy
- 28–29** Robimy cynamonowe pierniki
- 30–31** „Zima”
- 32–35** Ł jak łopatką
- 36–37** Spotkanie z liczbą 7
- 38–39** B jak bajka
- 40–41** „Jedno życzenie”
- 42–43** Dawniej i dziś
- 44–45** Tydzień
- 46–47** Kalendarz pogody
- 48–49** Bajkowa gra planszowa

- 50–51** Spotkanie z liczbą 8
- 52–53** „Kto ukradł nos bałwana”
- 54–55** Planujemy wyprawę do lasu
- 56–57** Las zimą
- 58–59** Matematyczne gry i zabawy
- 60–61** G jak góra
- 62–63** Spotkanie z liczbą 9
- 64–65** Pamiętnik Gabrysi
- 66–67** Matematyczne gry i zabawy
- 68–69** Z jak zamek
- 70–71** Spotkanie z liczbą 10
- 72–73** Obserwujemy niebo
- 74–75** Planeta Ziemia
- 76–77** Matematyczne gry i zabawy
- 78–79** Eksperymentujemy
- 80–81** Spotkanie z liczbą 11
- 82–83** Globus
- 84–85** Niezwykła historia liczb
- 86–87** Spotkanie z liczbą 12
- 88–89** Co robimy w ciągu dnia
- 90–91** Zegar
- 92–93** Klasowy kalendarz urodzin
- 94–95** Co już potrafimy

Edukacja polonistyczna

Edukacja matematyczna

Edukacja przyrodnicza

Edukacja artystyczna

Edukacja społeczna

Texty zbudowane z kolejno wprowadzanych liter, napisane czarną czcionką.

Texty dla chętnych, napisane zieloną czcionką.

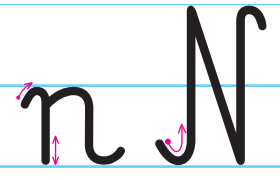
Pytania, polecenia, inspiracje do aktywnego działania.

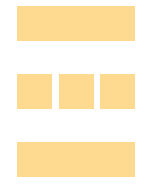
Tematyczna ilustracja wprowadzająca kolejne liczby.

Piktogramy określające rodzaj edukacji.

n N

nos

nos

Natalka

kanarek

bernardyn

Ten malutki kundelek to Nosek.
 Jest psem Natalki.
 Trajkotka to kotka Leny.
 Kanarek pani Aliny to Nutka.
 A to doktor Jan Nowak.
 Kim jest pan Jan?

Gabinet weterynaryjny
 Lek. wet. Anna Nowak
 Lek. wet. Jan Nowak

1. Co wiecie o zawodzie weterynarza? Czego chcecie się dowiedzieć?
2. W jaki sposób psy pomagają ludziom?
3. Dowiedzcie się, co to jest dogoterapia oraz hipoterapia.
4. Zwierzęta i ludzie mają zmysły, dzięki którym poznają świat. Pies ma doskonały węch, a kot wzrok. Jak myślicie, który zmysł jest najważniejszy dla człowieka? Czy wszyscy uważacie tak samo?

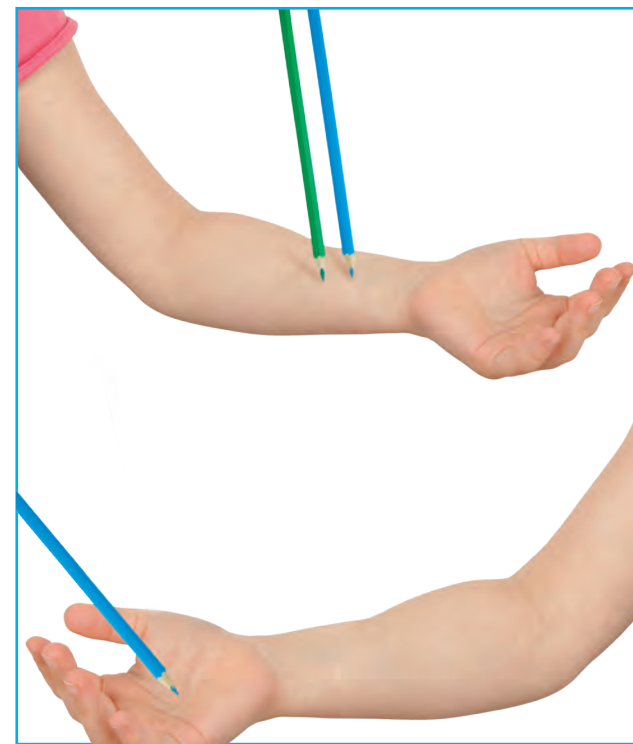

1. Wytnijcie otwór w kartonie i podklejcie go przezroczystą folią. Nalejcie na folię kilka kropel wody. Sprawdźcie, jak przez nie widać.

2. Pobawcie się w odgadywanie za pomocą węchu, co znajduje się w pojemniczkach.

3. Pobawcie się w parach. Jedna osoba niech dotknie jedną lub dwiema kredkami jednocześnie różnych części ręki drugiej osoby. Druga osoba zamyka oczy i próbuje odgadnąć, iloma kredkami została dotknięta. Która część ręki lepiej wyczuwa dotyk?

4. Sprawdźcie, jak smakuja różne produkty, kiedy nie możemy ich zobaczyć ani powąchać. Od czego zależy smak potraw?

Zmysły

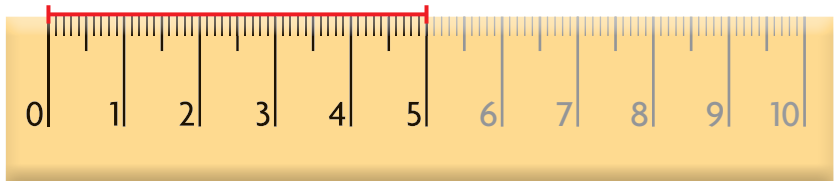
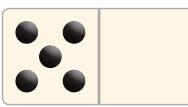

5. Posłuchajcie, co się stanie, kiedy szarpniemy gumkę naciągniętą na pudełku, a potem dotkniemy jej dłonią. Wykorzystajcie to doświadczenie do zaprojektowania własnej gitary.

5

5

5. Ola pokazuje pięć zmysłów. Jakie to zmysły?

6. Jak można pogrupować te zdjęcia? Nazwijcie każdą z grup. Z jakimi zmysłami kojarzą się wam te grupy?

	1	2	3	4	5
A					
B					
C					

- W polu C5 znajduje się frezja, a w polu A2 – kastaniety. Co jest w polu A3? W którym polu jest mandarynka? Pobawcie się w parach w odszukiwanie, w których polach znajdują się poszczególne zdjęcia.

7. Jakie liczby ukryły się pod karteczkami?

5 - 3 = ? 2 + 1 + 2 = ? 5 = 1 + ?

- Na jaki kolor pomalowany jest kciuk?
- Pomalujcie palce wskazujące dowolną farbą i odcisnijcie je na kartce. Korzystając z lupy, porównajcie w parach swoje linie papilarne. Co zauważacie?
- Namalujcie farbami obrazek. Użyjcie palców zamiast pędzelka.
- Z jakim zmysłem kojarzy się wam dłoń?

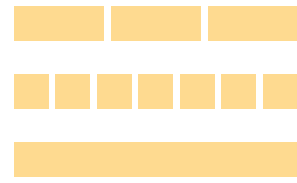
c C

c C

cytryna

cytryna

Celina

pajacyk

noc

Celina ma cytryny. Wyciska sok, a potem cytrynowym sokiem rysuje palcem na kartce.

– Co tu jest narysowane?

– pyta Celina.

– Nic – odpowiada Karol.

Tata Celiny prasuje kartkę.

– I co? – dopytuje Karol.

– Jest rysunek! – mówi tata.

– Ojej! To pajacyk w cyrku.

Potem cytrynowym atramentem rysuje Karol. Na rysunku Karola jest noc. A co maluje tata?

Serce.

1. Cytryna jest kwaśna. Jakie inne smaki znacie?
2. Napiszcie lub narysujcie coś cytrynowym atramentem. Poproście dorosłego o uprasowanie kartki, kiedy rysunek wyschnie.
3. Narysujcie obrazek świecą lub kredką świecową. Potem zamalujcie go farbą w ciemnym kolorze.
4. Wymyślcie inny ciekawy sposób na zaszyfrowanie wiadomości.

1. Ile plasterków cytryny trzeba przekroić na pół, aby otrzymać 5 połówek?
Jaką literę przypominają wam połówki plasterków cytryny?

2. Ola miała 5 talerzyków i 5 plasterków cytryny. Rozłożyła je w taki sposób.

Jak inaczej można rozłożyć 5 plasterków cytryny na 5 talerzykach?
Jak na 4 talerzykach? Jak na 3? Zapiszcie swoje propozycje.

3. Ula lubi kwaśne napoje, ale nie lubi bardzo zimnych. Karol lubi tylko słodkie napoje. Bartek i Jola piją wodę mineralną, ale Bartek lubi bardzo zimną i kwaśną. Kto wybierze sok malinowy? Kto wodę z lodem i cytryną?

4. Jaki wyraz powstał z tych sylab? Jakie inne wyrazy można z nich ułożyć?

5. Oblicz działania. Pamiętaj, że wynik każdego z nich jest początkiem następnego.

$$\begin{array}{c}
 \boxed{?} + 2 = \boxed{?} \\
 \boxed{2} + 1 = \boxed{?} \quad \boxed{?} - 2 = \boxed{?} \\
 \boxed{1} + 1 = 2 \quad \boxed{?} - 1 = 2
 \end{array}$$

6. Dzieci bawią się w parach. Każda para ma pokazać razem tyle palców, ile wskazał Hoan. Maja pokazała 4 palce. Ile palców musi pokazać Tomek? Pobawcie się w parach i w trójkach w podobny sposób.

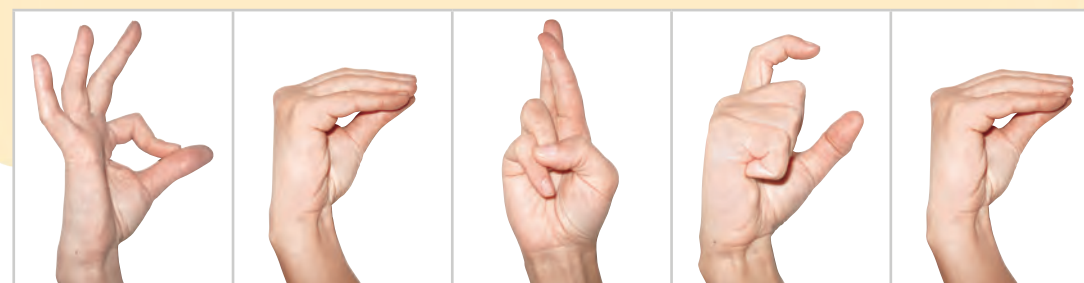

7. Jak inaczej można pokolorować w zeszyte 5 kratek, aby każda stykała się przynajmniej z jedną?

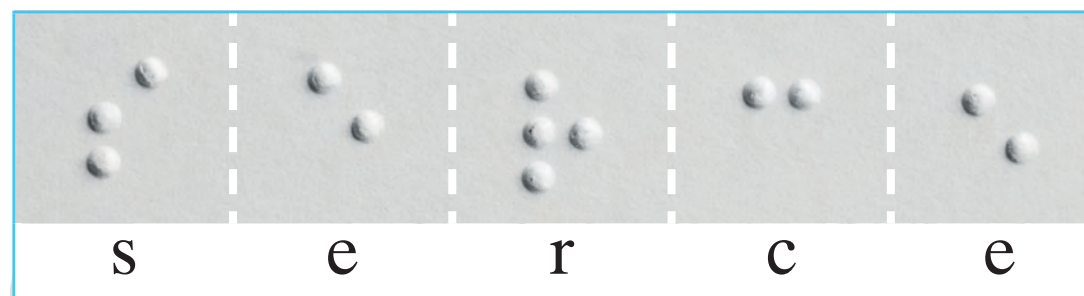

witamy

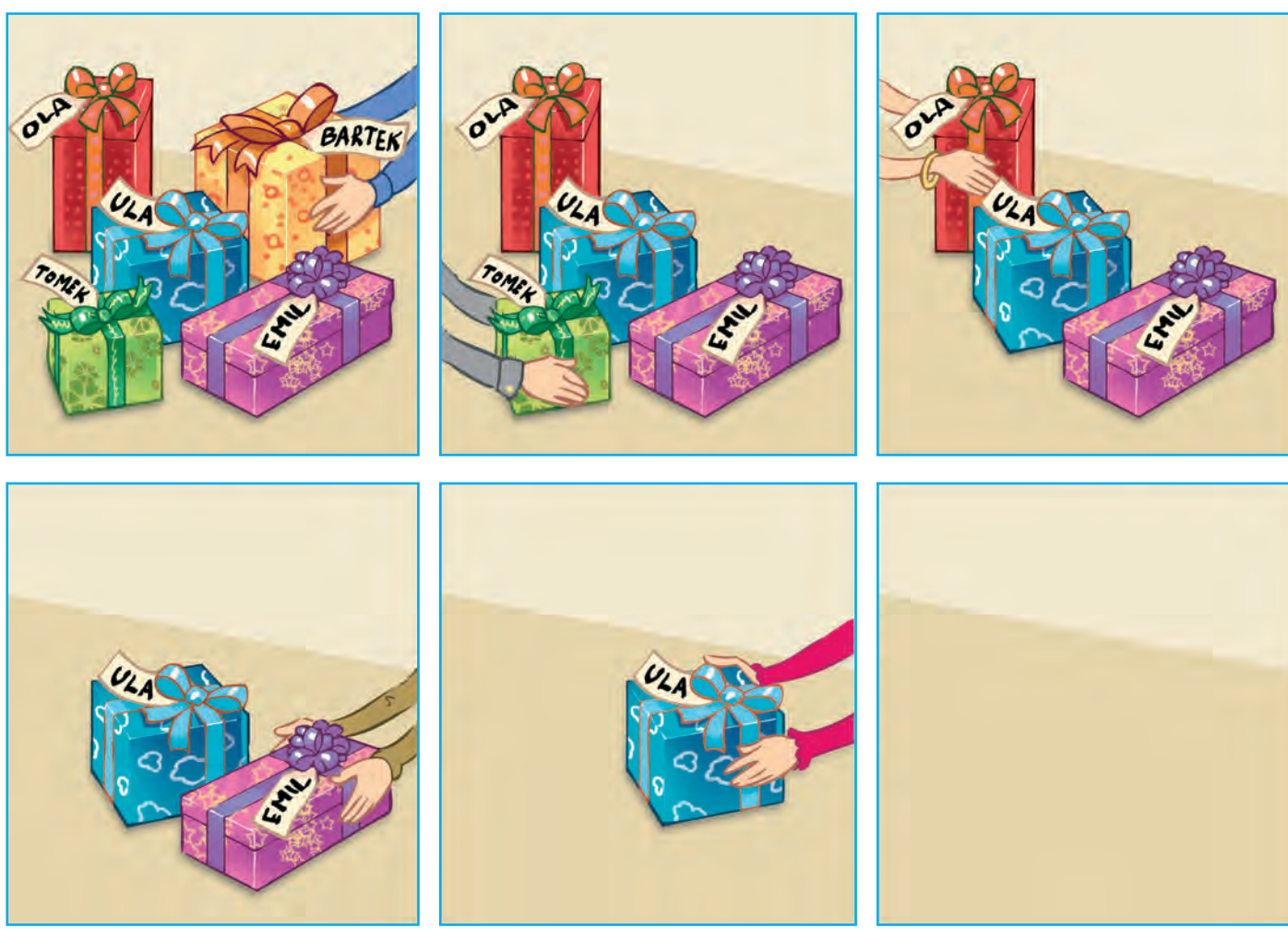
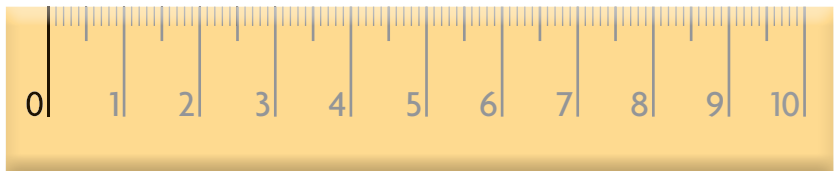
s e r c e

s e r c e

1. Natałka z mamą były w klubie „Mówimy Sercem”. Mama Natałki i jej znajomi są głusi. Porozumiewają się językiem migowym. Czy warto znać język migowy? Dlaczego?
2. Jola pokazuje słowo **witamy**. Powiedzcie, co znaczy „serdeczne powitanie”? Co oznacza serdeczny uścisk dłoni?
3. Jak czytają osoby, które nie widzą?

0 0

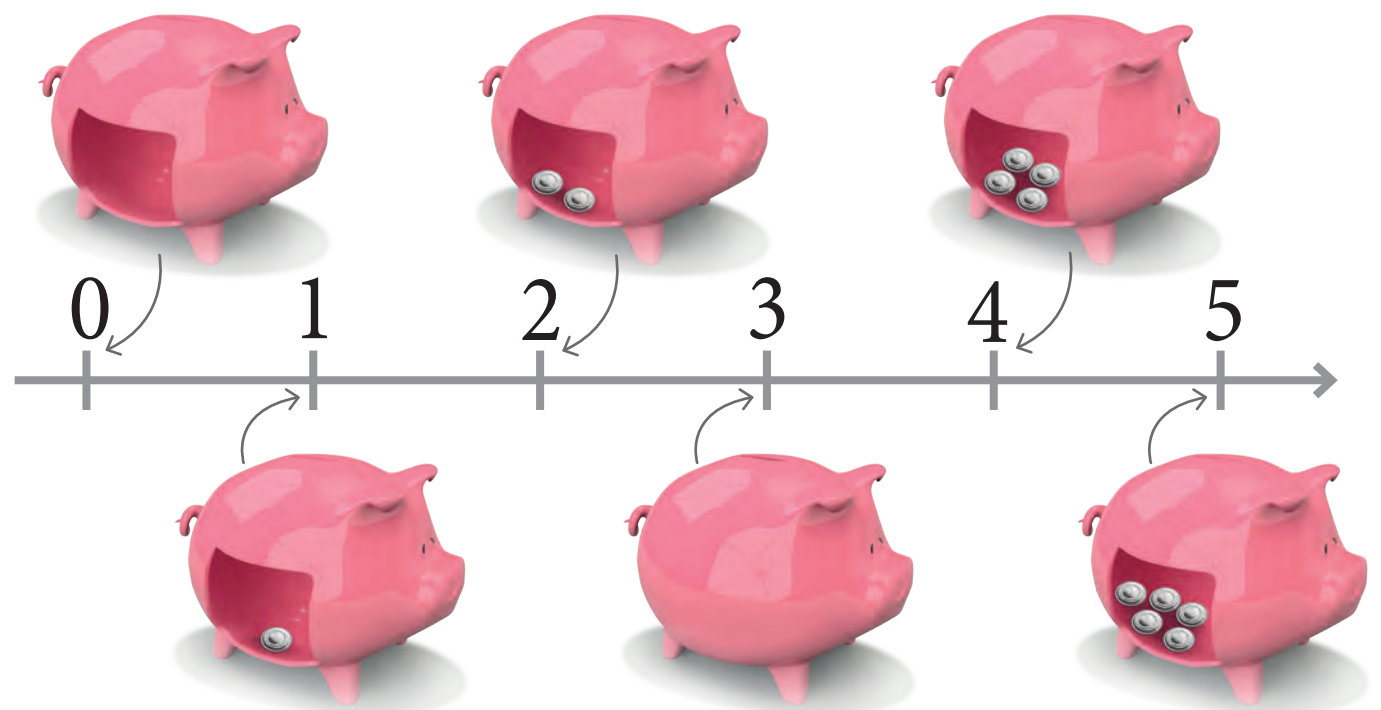

1. Opowiedzcie historyjkę przedstawioną na obrazkach. Dlaczego ostatni obrazek jest pusty?
2. Gdzie można znaleźć cyfrę 0? Sprawdźcie też w „Naszym elementarzu”.
3. Posłuchajcie wiersza Jana Brzechwy pod tytułem „Zero”.
4. Ile zębów ma ptak? Ile skrzydeł ma pies? Ile gruszek rośnie na wierzbie? Pobawcie się w zadawanie podobnych pytań.

5. Tomek, Emil i Maja mają po 5 kulek. Ukryli je w dłoniach. Ile kulek chowa w zamkniętej dłoni każde z dzieci? Pobawcie się w parach w podobny sposób.

6. Przyjrzyjcie się osi liczbowej. Ile złotych jest w każdej skarbonce?

7. Lena miała 5 złotych. Kupiła jogurt za 2 złote. Ile jej zostało pieniędzy? Czy może kupić jeszcze jeden?
8. Ułóżcie podobne zadania.

ę

ę

gęsi

gęsi

węzełek

maluję
kleję
pakuję

Majce
podaruję
opaskę.

• Rozwiąż rebus.

Ola mówi: Mam kolorowy papier,
makaron, nitkę i kokardę.

Wycinam.

Kleję.

Mam laurkę
dla taty.

Maluję.

Nawlekam.

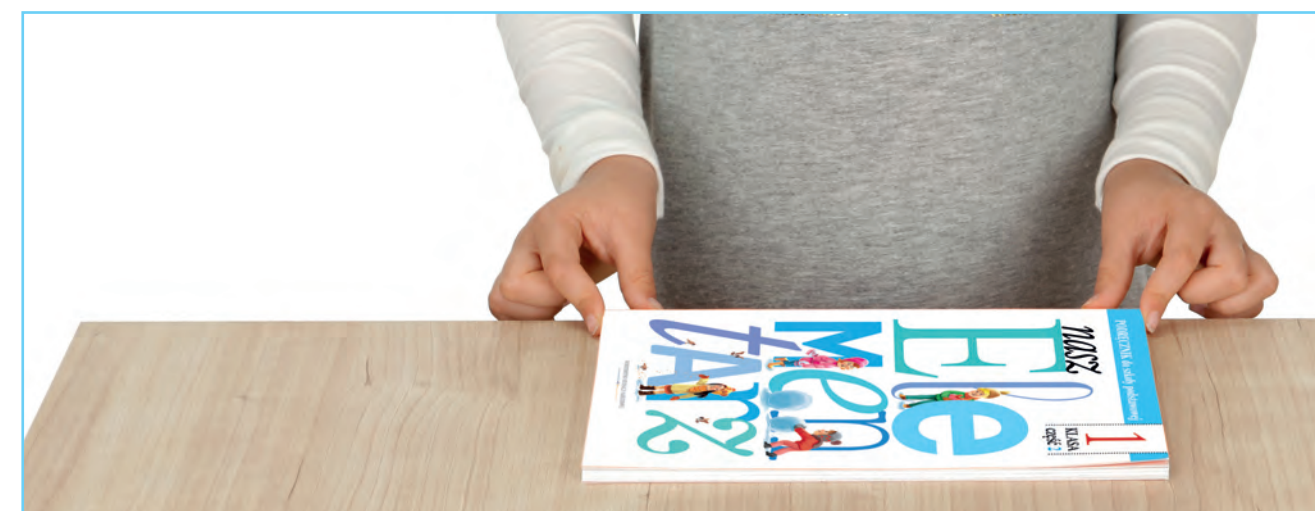
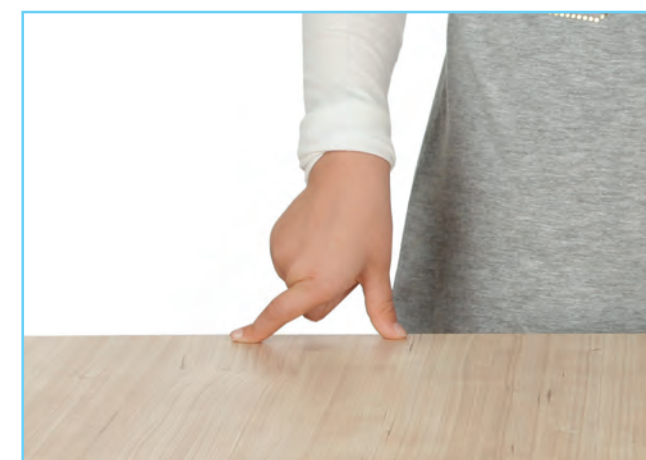
Mam piękne koraliki i spinę
dla mamy. A co mam dla Majki?

1. Jak sądzicie, jaki prezent sprawi rodzicom lub dziadkom większą radość: kupiony czy własnoręcznie wykonany? Porozmawiajcie o tym w klasie.
2. Ola zapytała Majkę, co by było, gdyby z polskiego alfabetu zniknęła litera ę? Jak brzmiałyby słowa: **ręka**, **gęś**, **lęk**?
3. Pobawcie się w parach w odgadywanie pokazywanych czynności.

1. Dzieci z klasy 1a za pomocą sznurka porównywały długość różnych przedmiotów, wysokość osób. Pobawcie się w podobny sposób.
2. Podzielcie się na kilkuosobowe zespoły. Każdy zespół dostanie długi sznurek. Ustawcie się tak, żeby sznurek najpierw przybrał kształt trójkąta, a później prostokąta.

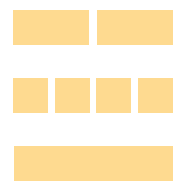
3. Pobawcie się w mierzenie. Wykorzystajcie do mierzenia dłoń, stopy i różne przedmioty.
4. Jak myślicie, który sposób mierzenia przedstawiony na zdjęciach jest najbardziej dokładny?
5. Zaproponujcie zabawy ruchowe, do których potrzebne będzie mierzenie, na przykład: kto dalej rzuci, kto dalej skoczy.

ą

ą

wąsy

wąsy

gąski

wstążka

nawlekają
wycinają
dodają
lepią
rysują

Rozwiąż rebus.

Maja i Tomek mają: kolorowy papier, modelinę, plastelinę, cekiny.
Wycinają wąskie paski, kleją, lepią.
Pająk to praca Tomka.
Kokarda to praca Majki.
Jola ma gumową rękawicę, watę, farby i mazaki.
Co zrobiła?
Mikołaja z wąsami!

Hoan ma biały papier, słomki i piórka. Zrobił gąskę.

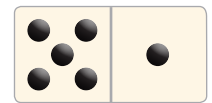
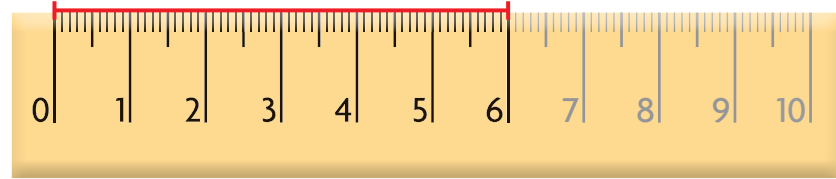

1. Jakie inne ozdoby choinkowe wykonały dzieci?
2. Zaprojektuj ciekawą zabawkę na choinkę. Wytłumacz koleżance lub koledze, jak ją zrobić.

6

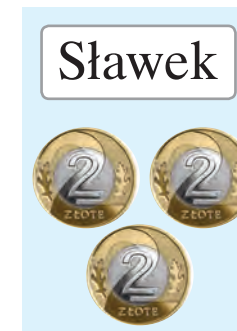
6

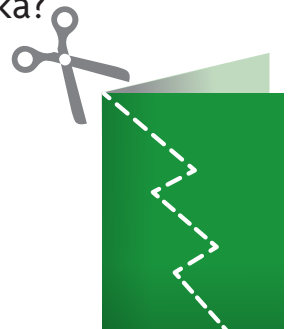
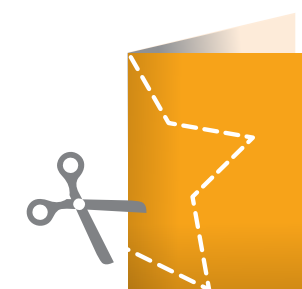
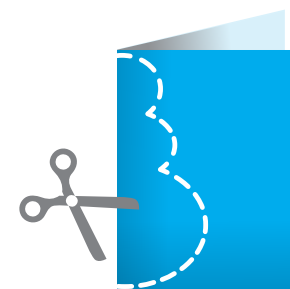
1. Przyjrzyjcie się rysunkom płatków śniegu. Są do siebie podobne, chociaż każdy płatek jest inny. Odkryjcie, co mają ze sobą wspólnego.
2. Przyłóżcie do połówek płatków prostokątne lustro. Jaki powstał obrazek?
3. Zaobserwujcie przez lupę płatki śniegu. Narysujcie podobne płatki.

4. Jakie ozdoby świąteczne mogli kupić na kiermaszu: Wojtek, Sławek, Lena i Ala?

5. Złóżcie na pół kartki papieru. Wzdłuż linii zgięcia narysujcie pokazane wzory, a następnie je wytnijcie. Ile ramion ma żółta gwiazdka?

Tata i Celina są na rynku. Kupują upominki.

- Kupimy dla mamy te korale? – pyta Celina.
- Są takie piękne.
- Lepiej serwetę – proponuje tata.
- A co damy panu Cyrylowi? – pyta Celina i dodaje: – On jest samotny i stary.

- Panu Cyrylowi kupimy jodełkę.
- Tato, zaprosimy go do nas?
- Zaprosimy. Nie zostawimy go samego. Mama robi pierogi z kapustą, a ja karpia w galarecie – odpowiada tata.
- A ja dam panu Cyrylowi prezent, który sama zrobię!

1. W jaki sposób możemy pomóc osobom starszym, samotnym?
2. Co to są dobre uczynki?
3. Czy wszyscy obchodzą święta?
4. Dowiedzcie się, jakie święta obchodzi się w innych krajach.

Pierniki z cynamonem

Robimy ciasto.

Wykrawamy kółka.

Układamy po 6 kólek blisko siebie.

Ozdabiamy gotowe pierniki.

1. Babcia położyła na tacy 6 pierniczków. Dała Patrykowi i Celinie po 1 pierniczku. Ile pierniczków zostało na tacy? Który zapis matematyczny jest rozwiązaniem tego zadania?

4 + 2 6 - 3 2 + 4 6 - 2

2. Dziadek i Patryk przygotowali pudełko na pierniczki. Z ilu ścianek składa się pudełko?

3. Których obrazków nie widać na złożonym pudełku?
4. Kto lubi pierniczki? Kto lubi krakersy? Przeprowadźcie wspólnie ankietę w klasie, a później wśród swoich znajomych, rodziny.

	Darek	Łucja	Hoan	Iwona	Emil	Zuzia

- Ile osób lubi i pierniczki, i krakersy?

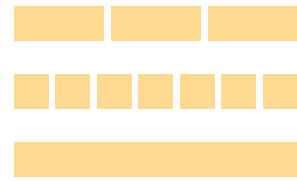
ł Ł

ł Ł

łopatka

łopatka

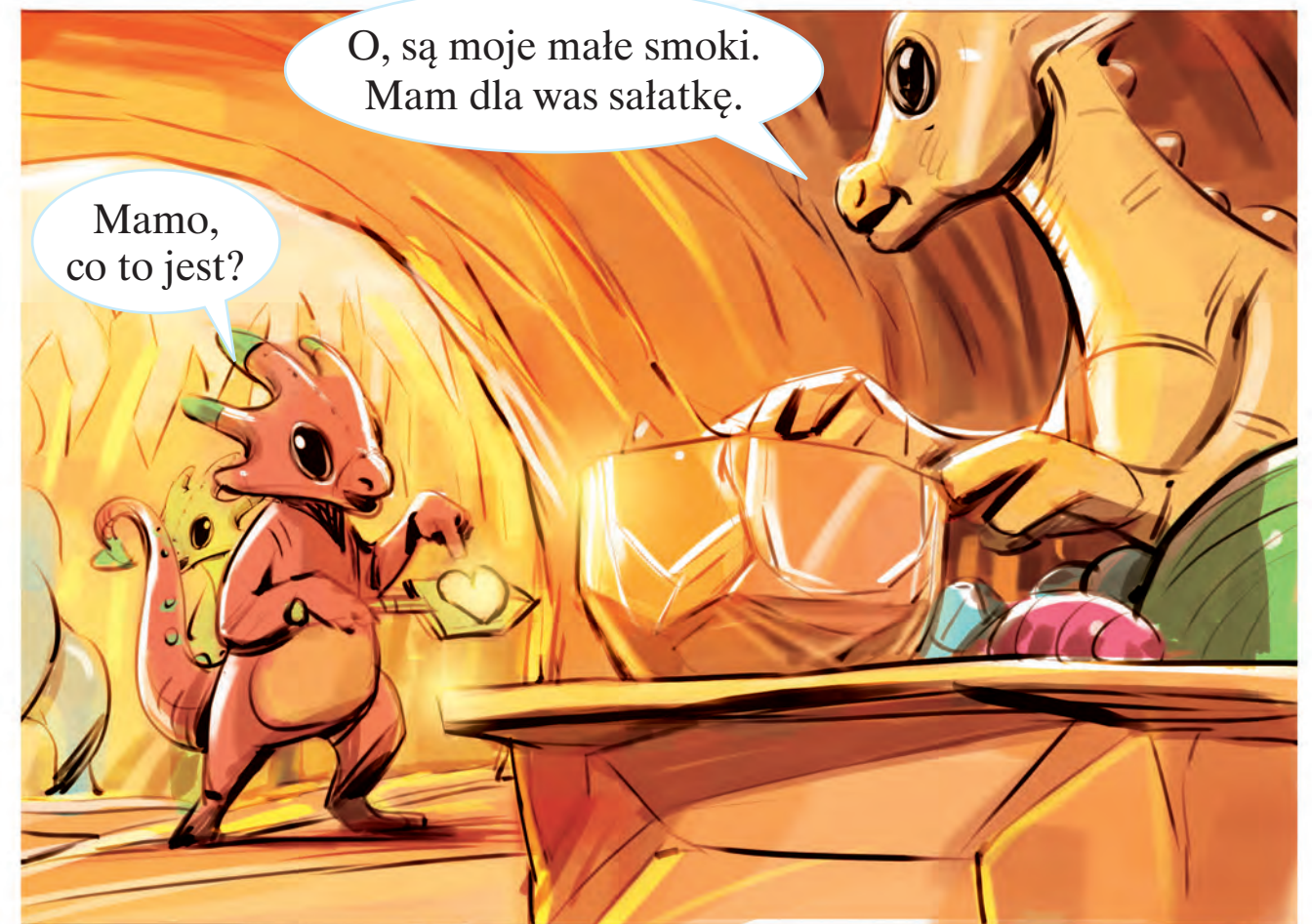
Lucja

dołek

dół

Rozwiąż rebus.

sa

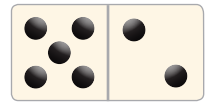
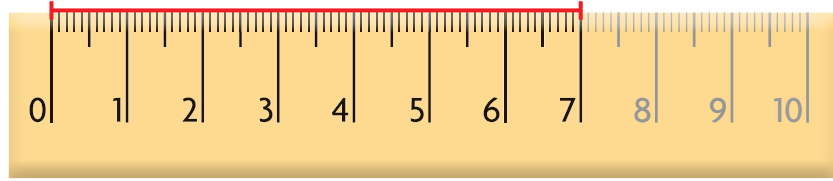

1. Przypomnijcie sobie historię o smokach z pierwszej części podręcznika.
2. Jaką inną czarodziejską moc mogłaby mieć znaleziona łuska?
3. Dokąd mogły polecieć smoki? Ułóżcie dalszy ciąg tej historyjki.
4. Wymyślcie przedmiot, który ma magiczne właściwości. Narysujcie go albo zróbcie z dowolnych materiałów. Opowiedzcie o nim.

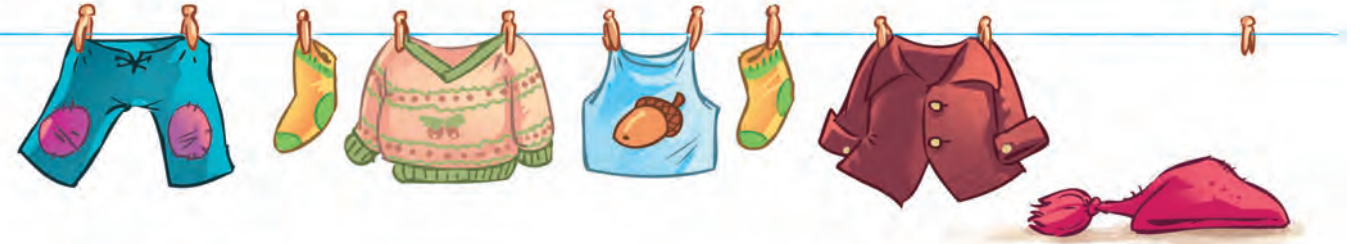
7

7

1. Odszukajcie krasnoludka Maurycego. Maurycy nie ma paska ani okularów. Ma brodę. Nosi czapkę z dużym pomponem i ma latarenkę.
2. Ile szyszek wisi na każdej gałązce? Ile jest razem szyszek?
3. Ułóżcie zadanie o ptakach z wykorzystaniem dodawania.
4. Ułóżcie zadanie o krasnoludkach z wykorzystaniem odejmowania.

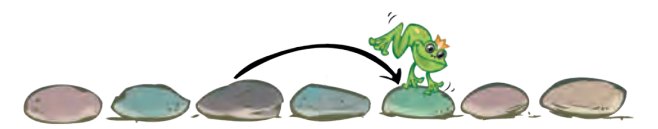
5. Krasnal Maurycy powiesił na sznurku pranie. Co spadło? Na którym miejscu wisiąło?

6. Królowa zaklęta w żabkę skacze po kamyczkach. Wykonajcie działania, które ilustrują skoki żabki. Ułóżcie podobne zadania.

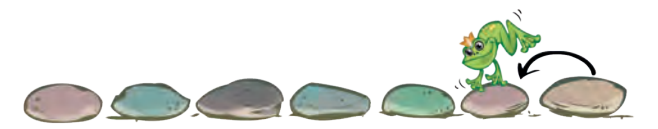
$$2 + 1 = 3$$

$$3 + 2 = 5$$

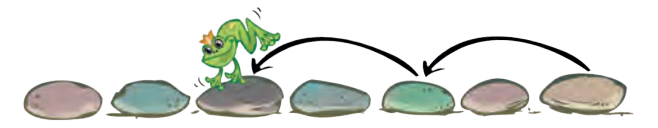
$$5 + 2 = ?$$

$$7 - 1 = ?$$

$$3 + ? + ? = ?$$

$$7 - ? - ? = ?$$

7. Przeczytajcie zadanie. Zapiszcie za pomocą działań i rysunków poszczególne jego zdania.

Królowa Alina ma 5 lat. Królowa Aldona o 1 rok więcej. Królowa Kamila ma o 2 lata więcej od Aliny. Ile lat ma królowa Aldona, a ile Kamila?

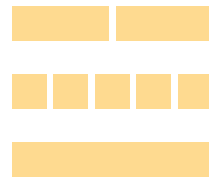
b B

b B

bajka

bajka

Bartek

rybak

gołąb

Była sobie starowinka, która miała wielki nos, latała na miotle i lubiła bajki. W swoim cukierkowym domku pod miastem miała wiele tomów bajek. Bajki opowiadał jej rudy kot Barnaba, biały kruk Albin, a nawet rybki w akwarium i kanarek w klatce.

Pewnego razu do jej cukierkowego domku zapukali Beata i Kuba.

– Którędy do miasta? – zapytał Kuba.

– Powiem wam w zamian za nową bajkę – odparła starowinka.

Beata i Kuba proponowali rozmaite historie, ale ona je знаła.

O rybaku i złotej rybce, o Jasiu i Małgosi, o gołębiu i mrówce.

– A bajka o tym, jak zła Baba-Jaga została zaklęta w kamyk? – spytała nagle Beata.

Tego starowinka nie znała. Historia była smutna i piękna. Starowinka otarła łzę z oka.

– Biedna ta Baba-Jaga. I ja jestem Babą-Jagą, ale całkiem inną. Zawiozę was do miasta na mojej miotle. I tak zrobiła. Bo osoba, która ma kota, kruka, rybki i kanarka, na pewno nie jest zła.

1. Jakie są wasze ulubione bajki? Porozmawiajcie o tym w klasie.
2. Zapytajcie w bibliotece szkolnej o najczęściej wypożyczone bajki. Wypożyczcie książkę z bajkami.
3. Wymyślcie bajkę o Babie-Jadze zaklętej w kamyk.

Justyna Bednarek

Jedno życzenie

Iza i Franek siedzieli w salonie, zastanawiając się, co robić w taką pluchę.

– Zajrzyjcie na strych – zaproponowała babcia – wasz pradziadek zgromadził tam kolekcję staroci...

Dzieciom rozbliły oczy: strych, starocie – te słowa zapowiadały dobrą zabawę. Dziadek dał im latarkę.

Na strychu pajęczyny pokrywały półki pełne dziwnych rzeczy.

– Co to? – zaciekawiała się Iza, sięgając po metalowy przedmiot.

– To tara! – zawołał Franek. – A wiesz, do czego służyła? Do prania!

Pocierało się o nią namoczony materiał i brud schodził nawet bez proszku!

– A to? – Franek wskazał na pudło z ogromnym lejkiem.

– To gramofon do puszczenia płyt. Używano go, gdy nie było jeszcze kompaktów ani mp3.

– Ale to stare! – Chłopiec wyciągnął z kąta zakurzoną butelkę, lekko ją przetarł i... ojej! Nie zgadniecie, co się stało! Ze środka wydobyła się różowa mgła, a po chwili przed dziećmi stanął dżin, zupełnie jak z bajki!

– Co za ulga! – zawołał. – Siedziałem tu przez sto lat i okropnie zdrętwiały mi nogi. Dziękuję, że mnie wypuściliście, w nagrodę spełnię wasze życzenie!

No, co mam wyczarować? Może latający dywan, który przeniesie was na koniec świata? Albo na Księżyc?

– Do tego służą samoloty i rakiety kosmiczne – zauważyła Iza.

– To magiczny syrop, który zmniejszy was do rozmiaru pchełki!

– Przez mikroskop można widzieć świat oczami pchły.

– Franek nie był przekonany.

– Za długo siedziałem w butelce, wszystko już zostało wymyślone!

Czego wam w takim razie potrzeba?

– Spraw, dżinie, żeby ludzie byli dla siebie dobrzy i życzliwi – poprosiła Iza.

– Umiem wyczarowywać tylko magiczne przedmioty. – Dżin się zasepił.

– Szkoda, bo chciałem cię prosić o dobry humor. Rozpylałbym go, gdy mama woła: „Co to za bałagan!”. – Franek się uśmiechnął.

– To załatwię ci maszynę do łykania kurzu!

– Dziękuję, mam już odkurzacz.

– Dzieci, wymyślcie coś. – Głos dżina brzmiał błagalnie. – Jeśli nic nie wyczaruję, będę musiał wrócić do butelki już na zawsze, a jest taka ciasna!

– Wiem! – Iza klasnęła w dłonie. – Wyczaruj wielką butlę, w której nie będą ci drętwieć nogi!

Uradowany dżin powiedział „abrakadabra” i na strychu stanęła ogromna butla. Ale zanim w niej zniknął, szepnął:

– Jednak udało mi się wyczarować porcję życzliwości...

Dzieci w pierwszej chwili nie zrozumiały, o co mu chodzi.

A wy rozumiecie?

1. Czym różnią się te dwie ilustracje?
2. Wskaż: piec kaflowy, żelazko na duszę, samowar, tarę, lampę naftową.
3. Dowiedzcie się, jak ludzie oświetlali swoje domostwa, zanim wynaleziono lampę naftową.
4. Których przedmiotów, widocznych na ilustracji po lewej, używamy do dzisiaj?

5. Podajcie przykłady urządzeń, które ułatwiają człowiekowi życie.
6. Do czego jest potrzebna energia elektryczna? Co by było, gdyby na świecie zabrakło prądu?
7. Porozmawiajcie z dziadkami o tym, jak wyglądał ich dom, kiedy byli dziećmi.
8. Jak rozumiecie powiedzenie: „Potrzeba jest matką wynalazków”? Wymyślcie urządzenie, które przydałoby się wam w szkole.

1. Bartek zaplanował domowe obowiązki dla mamy, taty, brata Jarka i dla siebie. Przygotował tabelę i zaznaczył w niej w każdym dniu tygodnia:

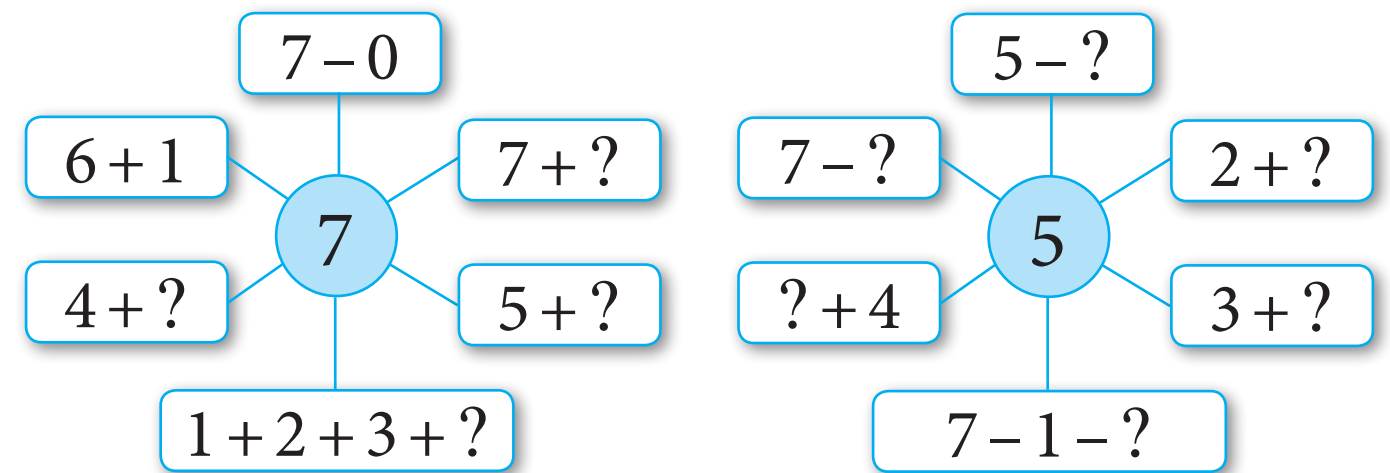
- kto będzie wyprowadzał psa na spacer,
- kto będzie zmiatał,
- kto będzie nakrywał do stołu,
- kto będzie wynosił śmieci.

Kto zmiata we wtorek? Zadajcie sobie w parach podobne pytania.

	1	2	3	4	5	6	7
Mama							
Tata							
Jarek							
Bartek							

2. Jutro będzie sobota. Jaki dzień tygodnia był wczoraj, a jaki jest dzisiaj? Jaki dzień był tydzień temu? Jaki będzie za tydzień?

3. Jakie liczby powinny być wpisane zamiast znaków zapytania, aby wynik działań był równy liczbom w kółkach?

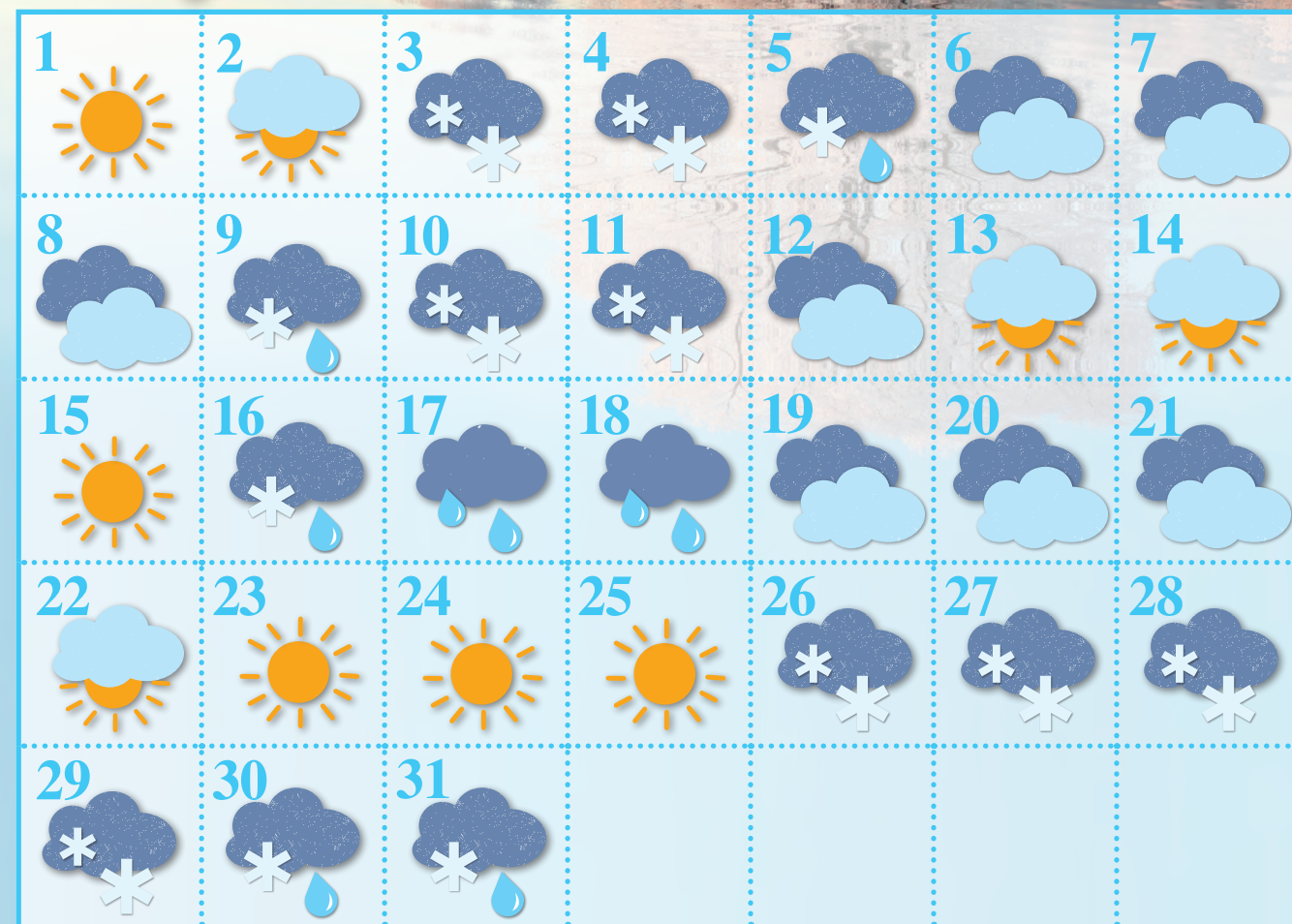

4. Co Bartek robił we wtorek? Co w sobotę? Ile dni minęło od wtorku do soboty? Którego dnia był na lodowisku? Co robił dzień wcześniej, a co dzień później?

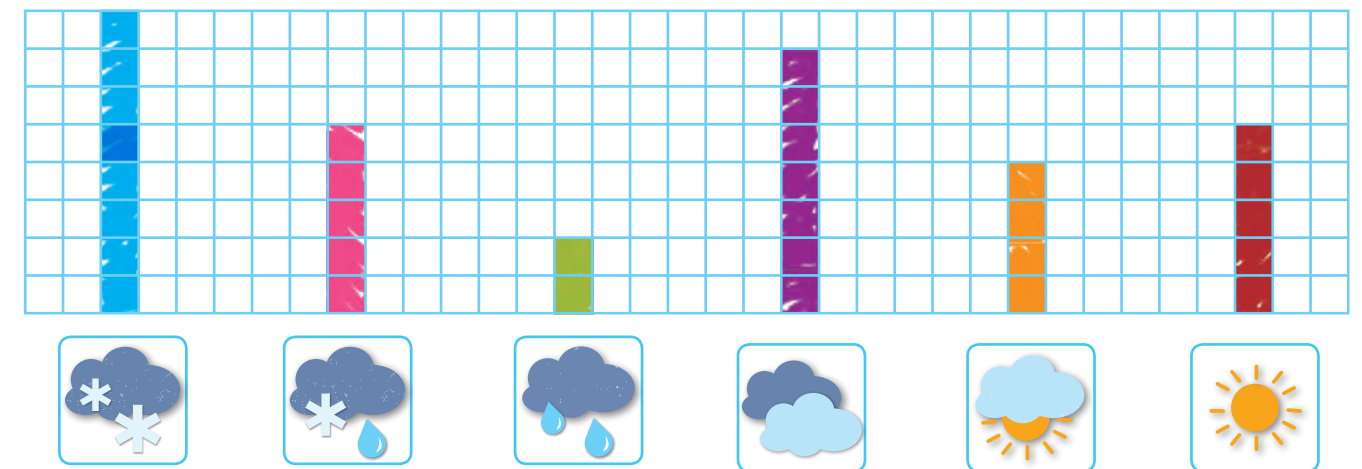
1 Lepitem batwana.
 2 Robitem karmnik.
 3 Dokarmialem wróble i sikorki.
 4 Badałem lód.
 5 Byłem na lodowisku.
 6 Oglądałem bajkę o smoku.
 7 Byłem w planetarium.

1. Bartek obserwował pogodę przez cały styczeń. Znaczkami umieszczał w kalendarzu.

Styczeń

2. Sprawdźcie na wykresie, jaka pogoda była najczęściej w styczniu. Ile było dni pochmurnych? Przez ile dni padał śnieg?

3. Zobaczcie, co się stanie z wodą w plastikowych butelkach, które wystawicie na mróz lub włożycie do zamrażalnika.

4. Sprawdźcie, czy lód pływa, czy tonie.

- Dowiedźcie się, dlaczego pływające góry lodowe są niebezpieczne.

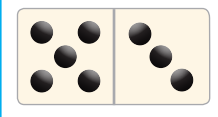
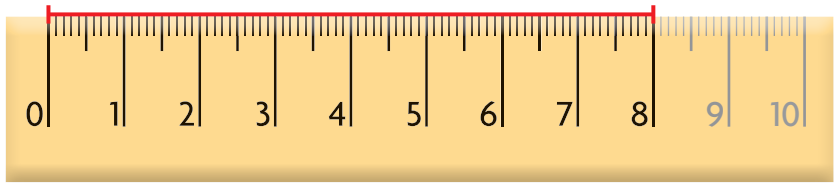

7 bajkowych krain – zasady gry

– przesuwanie się o 3 pola do przodu; – przesuwanie się o tyle pól do przodu, ile boków ma trójkąt; – przesuwanie się o tyle pól do przodu, ile boków ma kwadrat; – cofacie się o 2 pola; – rzucacie kostką 2 razy; – do liczby wyrzuconych kropek na kostce dodajecie 1 i o tyle pól przesuwanie się do przodu; – od liczby wyrzuconych kropek na kostce odejmujecie 1 i o tyle pól przesuwanie się do przodu. Jeśli staniecie na dużych kołach, czekacie jedną kolejkę. Wygrywa ten, kto pierwszy odwiedzi siedem bajkowych krain.

8

8

1. Ile dzieci jest na górze? Ile to par?
2. Pobawcie się w rzucanie do celu lub kto dalej rzuci śnieżkami. Zanotujcie liczbę trafień do celu. Sprawdźcie długość rzutów za pomocą kroków.
3. Ile będzie par, kiedy wszystkie dzieci z waszej klasy ustawią się parami?
4. Dlaczego jest nam potrzebny ruch na świeżym powietrzu?

5. Ile nart jest na stojaku? Ile jest par nart? Ile jest par butów? Obok których z kolei par nart stoją buty?

6. Dla ilu dzieci wystarczy par rękawiczek?

7. Żaneta mówi „dwa”, Emil mówi „cztery”, Patryk mówi „sześć”. Co powie Ala?

8. Ile razy trzeba złożyć kartkę, by powstała taka wycinanka?

Kto ukradł **NOS** bałwana

Wokół całkiem biało. To dobra pora na sanki.

– Piotrek! Piotrek!

Kto to? To Julka woła Piotrka.

Piotrek prędko wkłada buty i kurtkę.

– Ulepimy bałwana? – pyta Julka.

– Dobry pomysł! A potem wypróbujemy sanki.

Cały rok stały w stodole.

Piotrek i Julka idą z sankami na górkę. Tam lepią bałwana.

– Nazwiemy go Onufry – proponuje Piotrek.

– Takie imię pasuje do grubego bałwana!

– Stój tu spokojnie, Onufry, a ja z Piotrkiem wypróbujemy sanki – mówi Julka.

Fruuuuu! Ale jazda! I drugi raz, i znowu!

Ale co to?! Kto porwał nos bałwana?!

Piotrek i Julka wypatrują łobuza.

– Mam cię! – woła Piotrek, wskazując na rudy ogonek na jodle.

1. Opowiedzcie przygodę Julki i Piotrka na podstawie obrazków.
2. Wymyślcie podpisy do każdego obrazka.
3. Czy przydarzyła się wam zimowa przygoda? Opowiedzcie ją koleżankom i kolegom.
4. O czym należy pamiętać w trakcie zimowych zabaw?

Dokąd?

Kiedy?

Kto?

cała klasa
pani
mama Bartka
tata Lucji

W jakim celu?

Co wkładamy do plecaka?

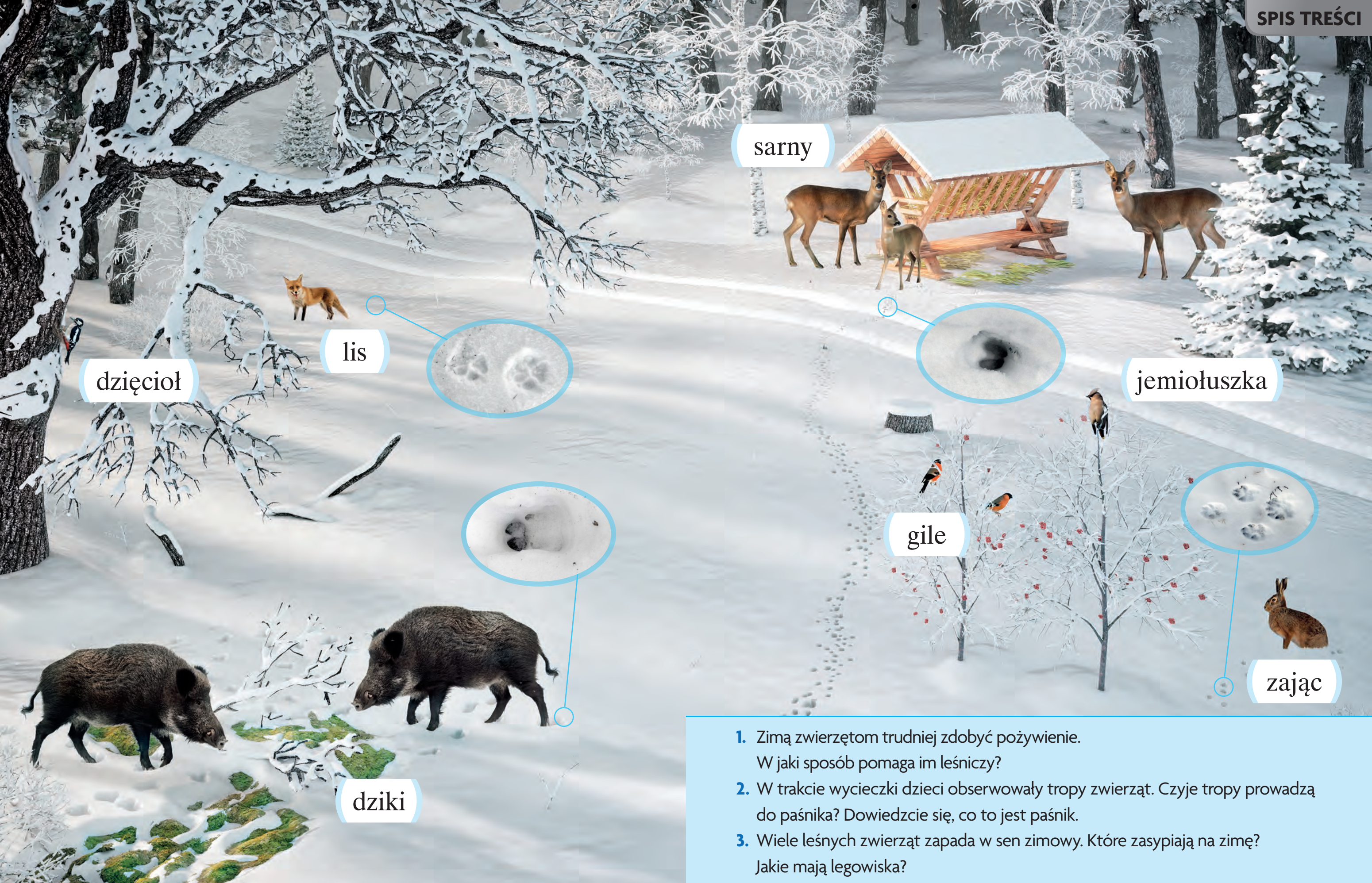
Planujemy wyprawę.

Dokąd? Na spacer do lasu.

Kiedy? Ustalamy termin – we wtorek.

Co wkładamy do plecaka? Lupe, lornetkę i aparat.

1. Z kim dzieci spotkały się w lesie? O co mogły zapytać leśniczego?
2. Porozmawiajcie o tym, jak należy się zachowywać w lesie.
3. Jak wygląda las zimą? Jak wygląda zimą ruchliwa ulica?
4. Zastanówcie się, czy warto planować. Dlaczego?
5. Zaplanujcie wyprawę do lasu lub parku. Zaprezentujcie rodzicom i dziadkom zdjęcia i rysunki z wyprawy. Opowiedzcie, co zaobserwowaliście.

dziesięcioł

lis

sarny

jemiołuszka

gile

zając

dziki

1. Zimą zwierzętom trudniej zdobyć pożywienie. W jaki sposób pomagają im leśniczy?
2. W trakcie wycieczki dzieci obserwowały tropy zwierząt. Czyje tropy prowadzą do paśnika? Dowiedzcie się, co to jest paśnik.
3. Wiele leśnych zwierząt zapada w sen zimowy. Które zasypiają na zimę? Jakiej mają legowiska?

1. Tomek i Wojtek mają 8 śniegowych kul. Ile bałwanów mogą z nich ulepić?

2. Przeczytajcie zadanie, obejrzyjcie rysunek i odpowiedzcie na pytanie.

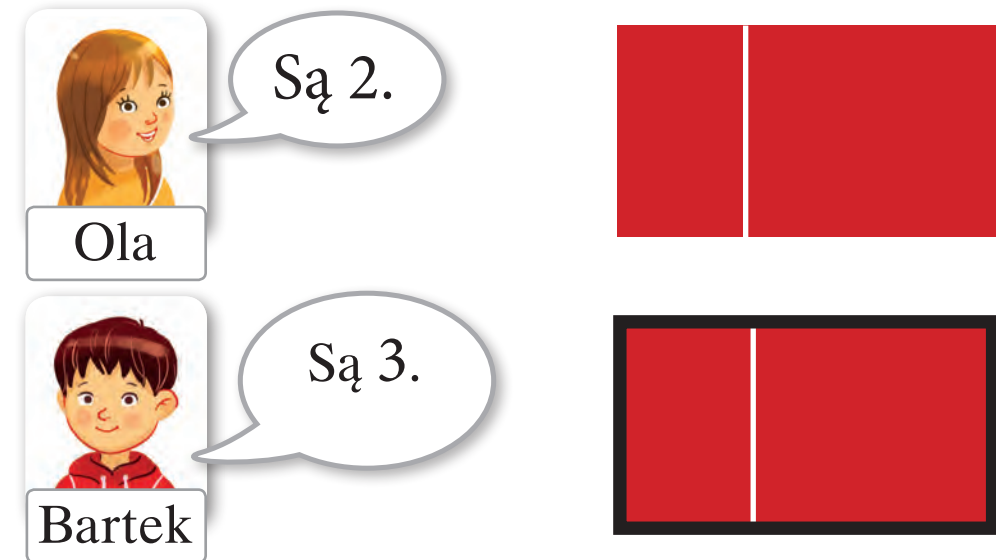
Emil z Robertem ulepił po 2 kule. Celina z Iwoną ulepiły razem 4 kule. Ile kul ulepiła Iwona?

3. Co tu nie pasuje? Uzasadnijcie swój wybór. Czy możliwa jest więcej niż jedna odpowiedź?

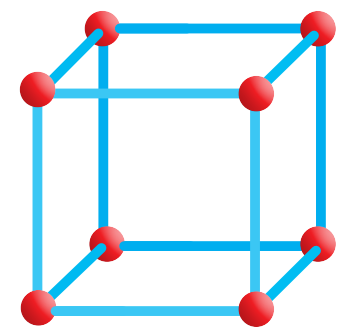
4. Ile jest prostokątów? Kto ma rację: Ola czy Bartek?

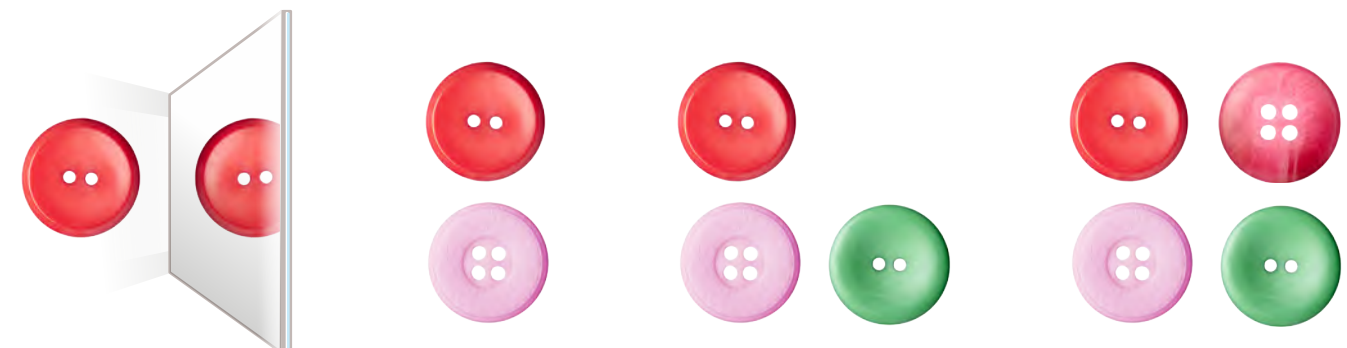
5. Rozetnijcie prostokątne kartki papieru w podobny sposób. Policzcie, ile jest prostokątów.

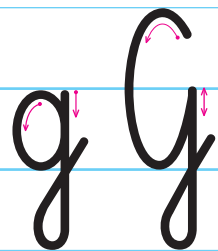
6. Natałka buduje figurę z patyczków i plasteliny. Ilu potrzebuje kulek plasteliny, by zbudować taką figurę? Ilu patyczków? Zbudujcie takie same figury. Jakie przedmioty mają podobny kształt?

7. Hoan i Żaneta bawią się lusterkiem i guzikami. Sprawdźcie, ile guzików zobaczą, kiedy przyłożą obok nich lusterko. Wymyślcie grę, do której można wykorzystać guziki.

g G

góra

góra

Gabrysia

rogal

róg

Mrok otula góry. W góralskim domu góral dokłada kawałki drewna do kominka. To pan Bogdan Górski. Leca wesole iskry, w domu jest miło. Góralka, pani Magda, stawia na stole rogal, masło, mleko i oscypki.

– Kolacja! – prosi do stołu.

Wokół stołu i kołyski biega pies Gagatek. Merda ogonem do małego Ignacego.

Po kolacji tata Ignacego gra góralską kołysankę, a mama tuli synka do snu.

– Aaa, pieski dwa – nuci mama.

– Ooo, owiec sto – grubym głosem wtóruje tata.

góral

góra

góralski

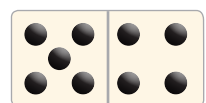
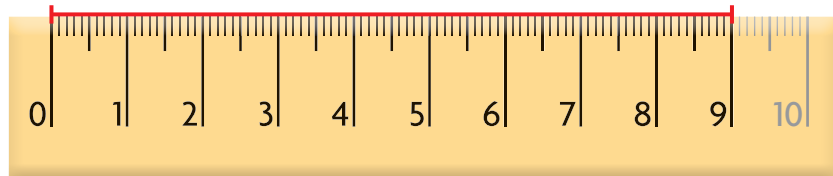
góralski

góralka

1. Który fragment tekstu przedstawia ilustracja?
2. Posłuchajcie różnych kołysanek. Wymyślcie melodię do kołysanki, którą zaśpiewali Ignacemu mama i tata.
3. Przeczytajcie wyrazy, które tworzą rodzinę wyrazu **góra**. Dlaczego można je nazwać rodziną wyrazów?
4. Jakie wyrazy utworzą rodzinę wyrazu **dom**?

9

9

1. Policzcie przedmioty znajdujące się na straganie. Czego jest najwięcej? Czego najmniej?
2. Ile kapeluszy jest na górnej półce? Ile na dolnej? Ile jest ich razem?
3. Czym różnią się te góralskie kapelusze, a co mają ze sobą wspólnego? Drugi z kolei ma dwa piórka. Który z kolei jest taki sam jak ósmy?
4. Wymyślcie zadania, które będą związane z tą ilustracją.

5. Rozwiążcie zadania. O co jeszcze możecie zapytać?

Góralka ma 4 oscypki. Góral ma 5 oscypków.
Kto ma więcej? O ile?

Góralka ma 5 owiec, a góral o 1 mniej.
Ile owiec ma góral?

6. To góralskie hafty, które robi babcia Ignacego. Przyłóżcie lusterko do ostatniego haftu i zobaczcie, jak wygląda w całości.

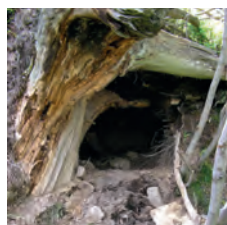
7. Dzieci układają działania, które mają takie same wyniki. Pobawcie się w grupach w podobny sposób.

$$3 + 3 + 3 = 3 + 2 + 4 = ?$$

$$4 + 5 = 2 + 1 + 6 = ?$$

$$9 - 7 = ? = ?$$

Wróciłam w piątek. Byłam u pani Magdy i pana Bogdana. Oboje są ratownikami górskimi i grają w kapeli góralskiej. Pan Bogdan wiele mi opowiadał. Wiem, co to jest:

gawra

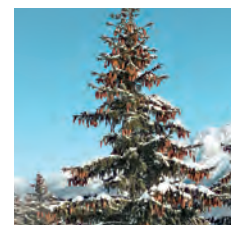
watra

oscypek

kierpce

smrek

Oglądałam Morskie Oko i górę Giewont. Pani Magda i pan Bogdan mówią gwaraą góralską.

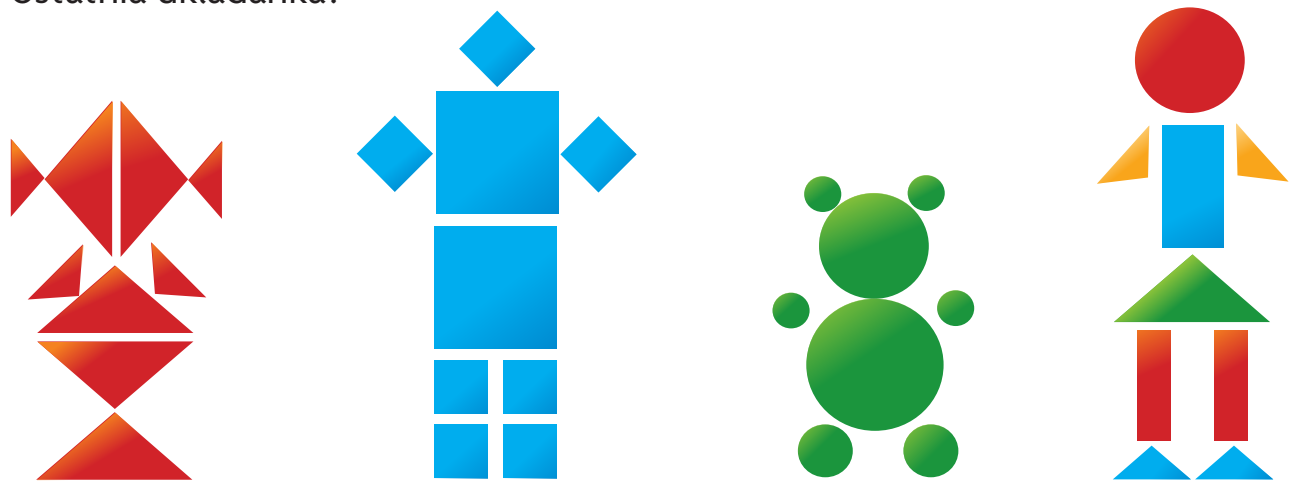

kapela góralska

Małe Trebunie-Tutki

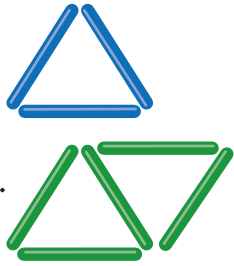
1. Co wiecie o górach? Czego chcecie się dowiedzieć?
2. Przyjrzyjcie się zdjęciu Giewontu. Czy przypomina wam śpiącego rycerza?
3. Poszukajcie legend związanych z górami.
4. Posłuchajcie muzyki góralskiej. Dowiedzcie się, na jakich instrumentach grają muzycy z kapeli góralskiej.

1. Jakie wspólne cechy mają te układanki? Czym różni się od pozostałych ostatnia układanka?

2. Dziadek pokazuje Tomkowi układanki z patyczków i mówi:

- Z 3 patyczków możesz ułożyć 1 trójkąt.
- Z 5 patyczków możesz ułożyć 2 trójkąty.
- Jak ułożysz 4 trójkąty z 9 patyczków?

Możesz to zrobić tak: . Czy możesz inaczej?

3. Odgadnijcie, jakie liczby ukryły się pod karteczkami, a następnie wykonajcie obliczenia. Na którym rysunku zostały ukryte liczby parzyste, a na którym liczby nieparzyste?

1	2	3	1	?	3	?	2	?
4	5	6	?	5	?	4	?	6
7	8	9	7	?	9	?	8	?

4. Zmierzcie długość dróg za pomocą linijki.
Jaką długość ma różowa droga? Które drogi są jednakowej długości?
Ile centymetrów mają razem drogi: czarna i niebieska?

z Z

z Z

zamek

zamek

Zuzia

Zuzanka zadała zagadkę:

– W nim woda na kwiaty, które dostała mama od taty.

wazon

Bartek zadał zagadkę:

– Jeden to dom króla, drugi pod klamkami. A jeden i drugi nazywamy...

Darek zapytał:

– Jaki to wyraz, który ma dwa „o” i jedno „k”?

Pani była zadowolona z pomysłów Zuzanki, Bartka i Darka.

Na tablicy zapisała: „Klasowa zgaduj-zgadula”.

wyraz

wyraz

• Szukamy słów, które brzmią tak samo, ale znaczą co innego.

To jest

, to jest

i to jest

Zabawy raka Makarego

Co robi rak?
 Spaceruje wspak.
 Raz tak, a raz tak.
 Jak to rak!
 Raz zakłada okulary,
 raz zdejmuje okulary.
 Bo ten rak to rak Makary.
 A potem rak mówi tak:
 OKO – OKO,
 OTO – OTO,
 AGA – AGA,
 ARA – ARA,
 KAJAK – KAJAK,
 ZARAZ – ZARAZ.
 Jak mówi rak?
 Rak mówi wspak!

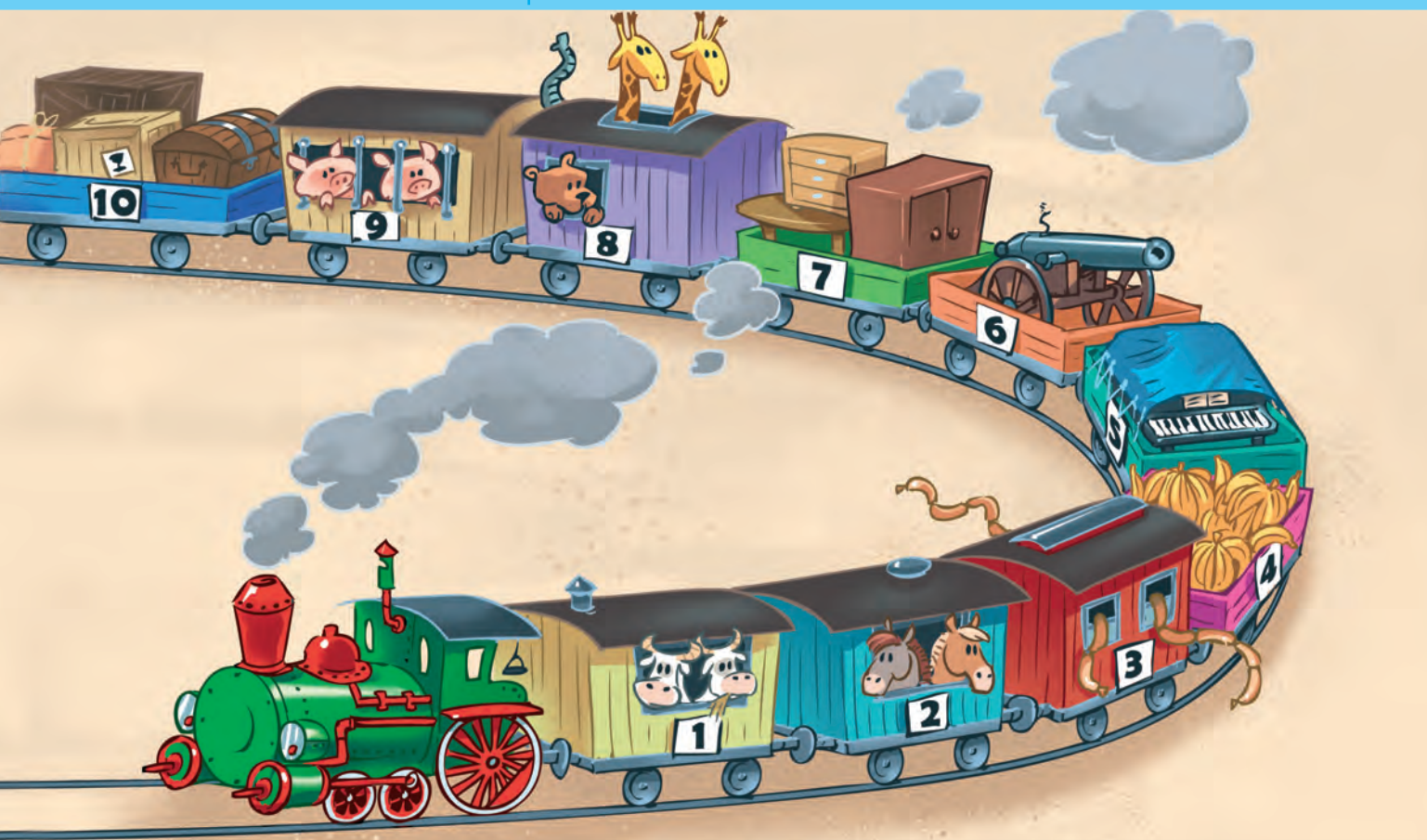
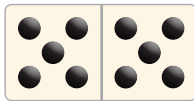
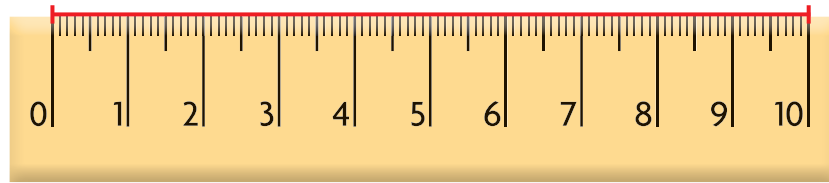

1. Co to znaczy, że rak chodzi wspak?
2. Przeczytajcie od końca wyrazy: KOS, KĘS, LATEM, TROP, RÓG. Co zauważacie?
3. Przeczytajcie od końca zdanie: TOLO MA SAMOLOT.
4. Zorganizujcie w klasie zgaduj-zgadulę.

10

10

1. Posłuchajcie wiersza Juliana Tuwima pod tytułem „Lokomotywa”. Sprawdźcie, czy ilustracja pasuje do treści wiersza.
2. W których wagonach znajdują się zwierzęta?
3. Ile zwierząt jest w ósmym wagonie? Ile nóg mają razem dwie żyrafy?
4. Ile wagonów znajduje się pomiędzy pierwszym a dziesiątym wagonem?

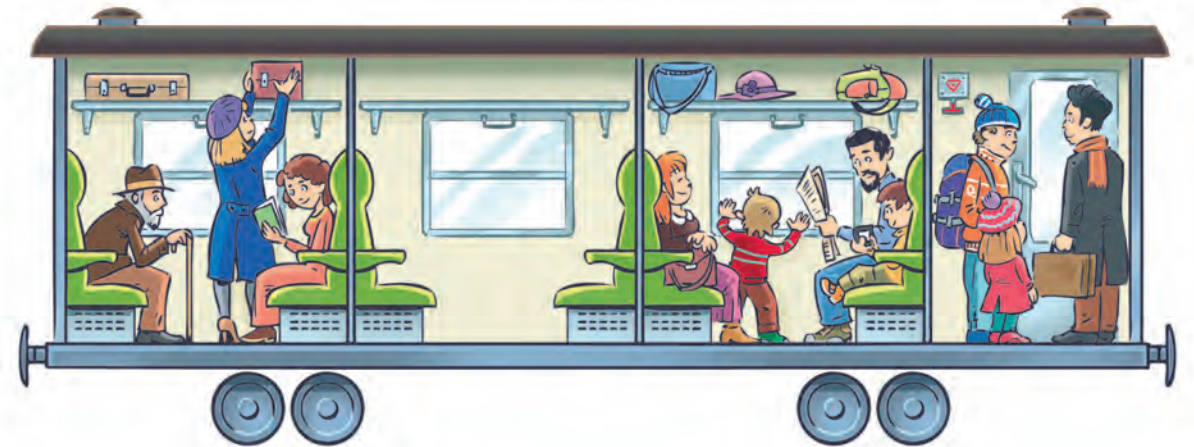
5. Wykonajcie działanie, a dowiedziecie się, w którym wagonie podróżuje myszka.

$$1 + 2 + 3 + 4$$

6. Rozwiążcie zadanie.

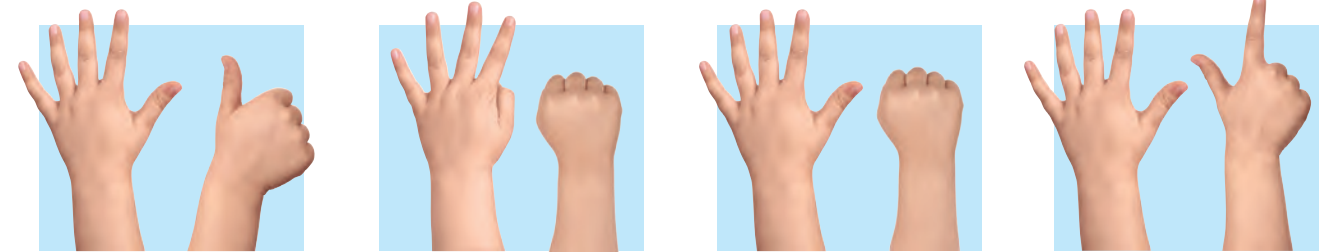
To wagon, w którym było 10 osób. Na jednej stacji wysiadły 3 osoby, a na drugiej 4 osoby.

Ile osób zostało w wagonie?

- Wymyślcie inne zadanie do ilustracji.

7. Pobawcie się w parach. Odejmujcie na palcach.

$$10 - 4$$

8. Mama Majki i Oli miała banknot dziesięciozłotowy. Poprosiła tatę, żeby rozmiął banknot na monety, by dać każdej córce po tyle samo pieniędzy. Jak mogła to zrobić?

Mama Zuzi pracuje w planetarium. Kosmos to jej pasja. Cały dom Zuzi wygląda jak planetarium. Jest tam luneta i teleskop. Mama pokazuje Zuzi gwiazdy i planety.

– Mamo, co to jest? – pyta Zuzanka.

– To planeta Wenus. Tak jak Saturn, Mars i Merkury...

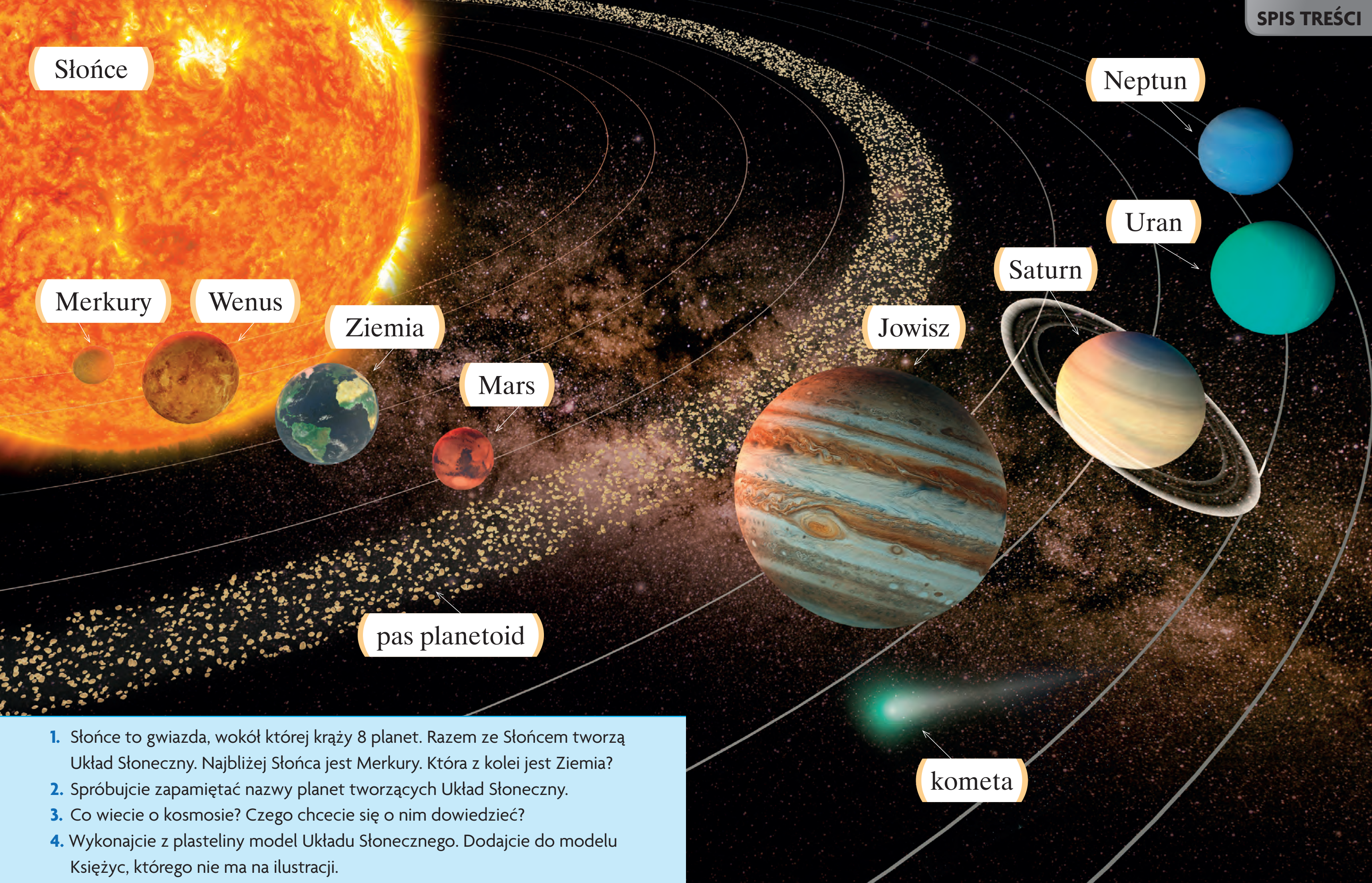
– I tak jak Ziemia, prawda? A są tam kosmici?

– Kto wie? – mówi zagadkowo mama.

– Z innej planety Ziemia na pewno wygląda jak ziarnko piasku!

Jest noc. Zuzia ziewa. Lubi te wspólne nocne obserwacje. A mama lubi rozmowy z Zuzią. Niedawno rozmawiały o Wielkim Wozie.

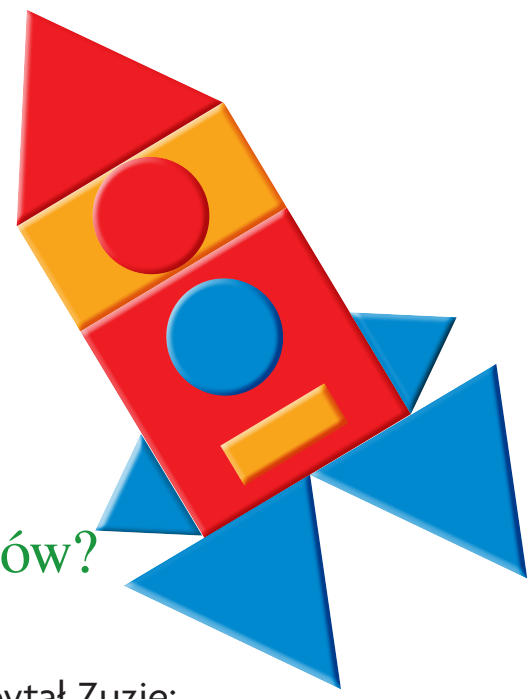
1. Co to jest planetarium?
2. W bezchmurne wieczory obserwujcie przez miesiąc Księżyc. Po każdej obserwacji rysujcie, jak wygląda. Jakie zauważyliście zmiany?
3. Kto zajmuje się badaniem kosmosu?
4. Dowiedzcie się, co to jest Wielki Wóz.

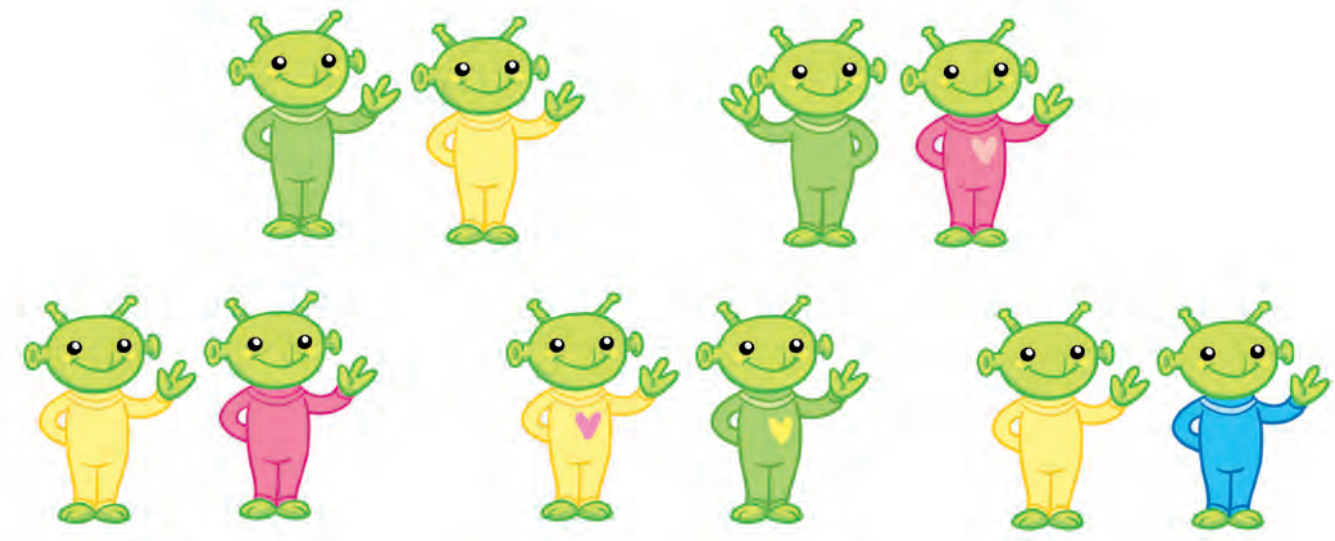
1. Słońce to gwiazda, wokół której krąży 8 planet. Razem ze Słońcem tworzą Układ Słoneczny. Najbliżej Słońca jest Merkury. Która z kolei jest Ziemia?
2. Spróbujcie zapamiętać nazwy planet tworzących Układ Słoneczny.
3. Co wiecie o kosmosie? Czego chcecie się o nim dowiedzieć?
4. Wykonajcie z plasteliny model Układu Słonecznego. Dodajcie do modelu Księżyc, którego nie ma na ilustracji.

1. Zuzia zbudowała z klocków raketę. Odpowiedzcie na pytania Zuzi za pomocą rysunków i liczb.

- Ile jest trójkątów?
- Ile jest kwadratów?
- Ile jest prostokątów?
- Ile jest razem figur?
- O ile więcej jest trójkątów niż kwadratów?
- O ile mniej jest kół niż trójkątów?

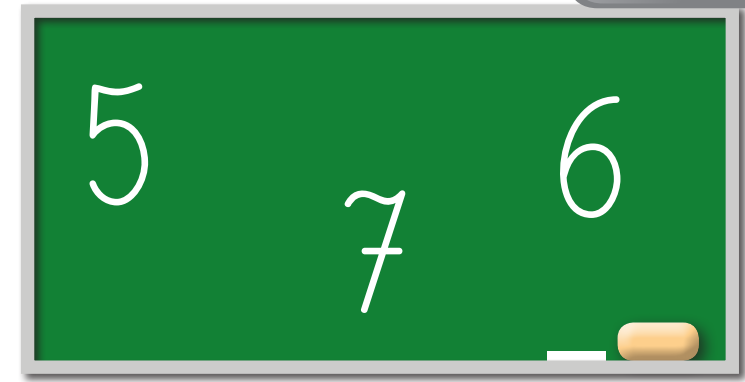
2. Franek narysował ufoludki, zakrył obrazek i zapytał Zuzię: Narysowałem 5 par ufoludków. Czy wiesz, ile to jest?

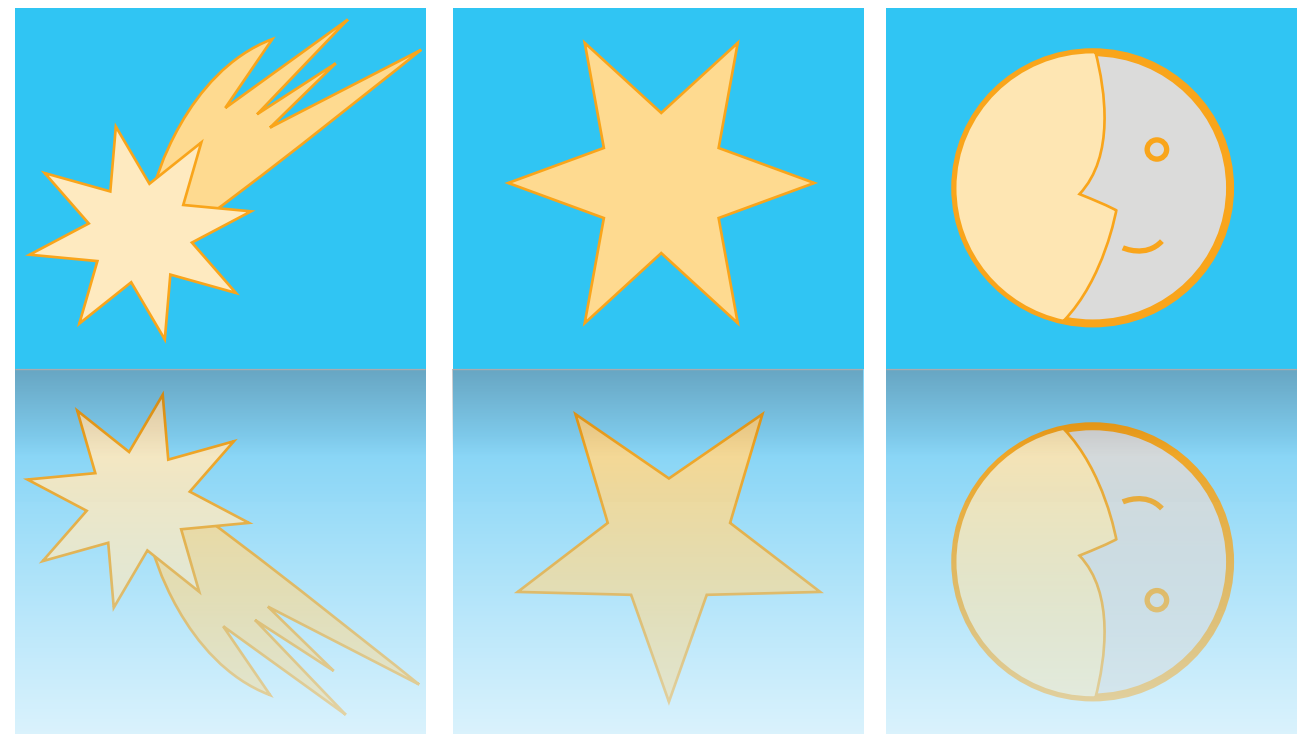
- O co jeszcze Franek mógł zapytać Zuzię? Zaproponuj pytania.

3. Franek razem z dziadkiem wymyślili grę planszową „Wyprawa w kosmos”. Za pierwszym razem wygrał dziadek. Zdobył 9 punktów. Franek o 2 mniej. Ile punktów zdobył Franek? Za drugim razem wygrał Franek. Zdobył 10 punktów. Dziadek o 3 mniej. Ile punktów zdobył dziadek?

4. Sławek pyta: O jakiej liczbie myślę, jeśli jest ona większa od liczb zapisanych na tablicy, ale mniejsza od liczby 10? Czy jest tylko jedna taka liczba?

5. Który obrazek przedstawia nieprawdziwe odbicie w lustrze?

6. Jakie liczby ukryły się pod znakami zapytania?

+2	7	4	?	5	3	0
	9	?	10	?	?	?

4	5	?	?	?	?	-3
7	8	6	5	4	10	

?	3	7	5	6
	6	10	8	9

6	2	4	1	?
10	6	8	5	

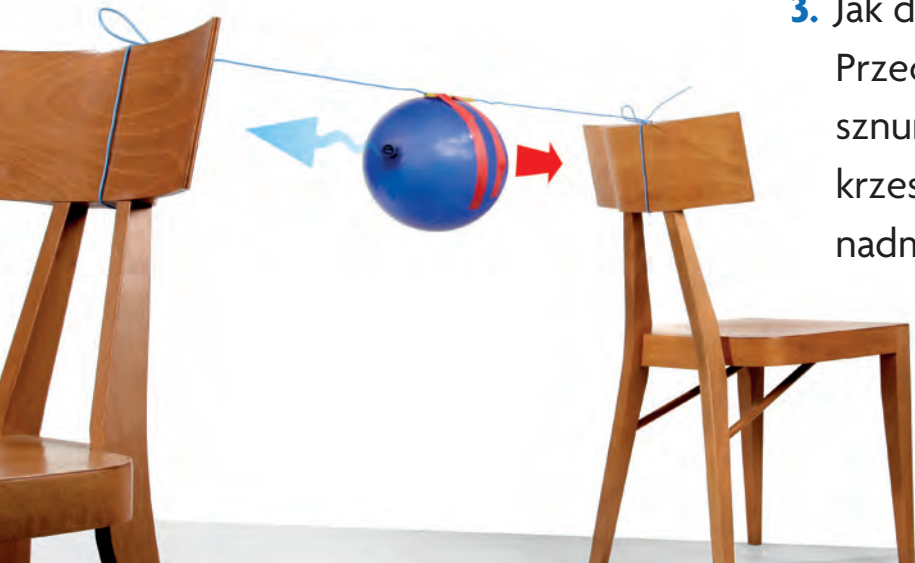

1. Nadmuchajcie balon i potrzyjcie nim o sweter, najlepiej wełniany. Zaobserwujcie, jak balon przyciąga wasze włosy i małe papierki.

2. Tomek nadmuchał dwa baloniki i przywiązał je do wagi z wieszaka. Baloniki ważyły tyle samo. Potem wypuścił powietrze z jednego balonika. Czy baloniki nadal ważą tyle samo?

3. Jak działa odrzutowiec? Przeciągnijcie przez słomkę cienki sznurek. Przywiążcie go do dwóch krzeseł. Przyklejcie do słomki nadmuchany balon, trzymając niezawiazaną szyjkę palcami. Przyciągnijcie szyjkę balonu do krzesła i puśćcie balon.

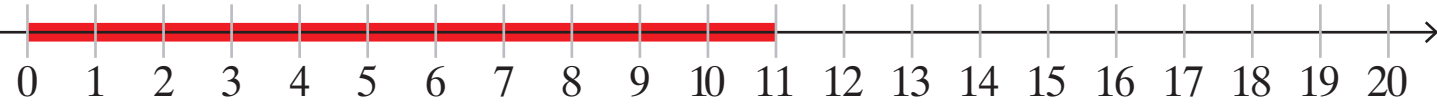
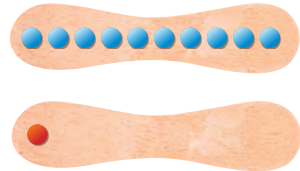

4. Tomek wsypał pięć łyżek sody oczyszczonej do pustego balonika. Nałożył szyjkę balonu na butelkę, do której wcześniej wlał szklanę octu. Poruszał delikatnie balonikiem, by wsypać sodę do butelki. Potrząsnął butelką. Co się stało z balonikiem?

11

11

Lubimy gry i zabawy!

Darek i Bartek zrobili samoloty z papieru. Samolot Darka wylądował 9 kroków od miejsca startu, a samolot Bartka o 2 kroki dalej.

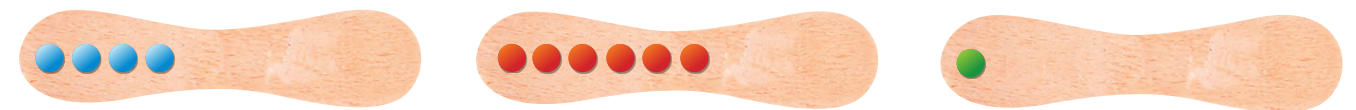
Ile kroków od miejsca startu wylądował samolot Bartka?

Karol, Patryk, Sławek i Ala zbudowali zamek z pudełek. 4 pudełka były białe, 2 granatowe i 4 złote. Z ilu pudełek zbudowali zamek?

Jola zrobiła 10 koralików. Maja zrobiła tyle samo. Nawlekły je na nitkę. Na stole zostało 9 koralików. Ile koralików nawlekły?

Celina i Wojtek grali w karty memo. Wygrała Celina. Zebrała 5 par kart, a Wojtek 4 pary. Ile kart zebrała Celina? Ile zebrał Wojtek?

Ula dodaje kropki na patyczkach. Ile jest razem kropek?

1. Czy Emilowi uda się ułożyć karty z albumu liczb od siódmej do jedenastej? Której karty brakuje?
2. Odgadnijcie, którą kartę przygotowała Łucja, jeśli dotyczy ona liczby mniejszej od 9 i nie ma na niej liter.
3. Zaproponujcie zadania do kart, które wykonały dzieci.
4. Wykonajcie własne karty do albumu.

5. Odpowiedzcie na pytania postawione w tekście.
6. Policzcie, ile dzieci bierze udział w grach i zabawach. Czy więcej bawi się dziewczynek, czy chłopców? O ile więcej?
7. Ile dzieci bawi się w parach, a ile w grupach? Ile jest par?
8. Wykonajcie koralikowe liczydła podobne do tych, które zrobili Jola i Maja.

Pani stawia na stole globus. Rozwija rolety i zapala latarkę.
 – Kto wie, jaką gwiazdę udaje latarka? – pyta. Potem opowiada. Zuzanka i Sławek pomagają pani. Oni lubią kosmos i jego tajemnice.
 Pokazują, kiedy na Ziemi jest noc. A potem my pytamy:
 – Ile lat ma Ziemia?
 – Co jest w głębi Ziemi?
 – Jak długo zimą trwa noc? A latem? Lubimy takie lekcje, kiedy pytamy.

1. O co pytały dzieci? Czy na wszystkie pytania znamy odpowiedź?
2. Wyobraźcie sobie, że latarka w ręku pani Ani to Słońce. Karol obraca globus, który przedstawia Ziemię. Gdzie na Ziemi jest noc, a gdzie dzień?
3. Które miejsca na globusie nie są oświetlone przez światło latarki? Co to może znaczyć? Co się zmieni, gdy obrócimy globus?

4. Sprawdźcie na globusie, czego na Ziemi jest więcej: wody czy lądów.
5. Hoan i jego rodzice pochodzą z Wietnamu, a tata Żanety z Maroka. Znajdźcie te państwa na globusie. Czym można stamtąd dotrzeć do Polski?
6. Porównajcie zdjęcie Ziemi widzianej z kosmosu z globusem. W czym są do siebie podobne, a czym się różnią?

Niezwykła historia liczb

Czy zastanawialiście się kiedyś, do czego są nam potrzebne liczby i kto wymyślił te wszystkie jedyńki, trójki i siódemki? Czy nie można by się bez nich obejść?

Nasi przodkowie rozumieli, że bez liczenia trudno sobie poradzić. Liczyli, robiąc nacięcia na kości, drewnianku lub kamieniu. Do dziś zachowała się kość wilka, na której człowiek żyjący bardzo dawno temu wyrył 55 rowków.

Tak jak wy liczyacie na patyczkach, dawniej ludzie liczyli, używając drewnianek, muszelek, owoców. Układali je w stosy i sprawdzali, gdzie jest więcej, a gdzie mniej. Inni wymyślili, że wygodne będzie wiązanie na sznurku supełków.

Było jednak jeszcze jedno urządzenie do liczenia, tak samo popularne dawniej, jak i dziś. Każdy ma je przy sobie. To nasze palce, pierwszy kalkulator ludzkości. Mamy ich dziesięć, dlatego ludzie zaczęli liczyć dziesiątkami. Łatwo jest nam policzyć dziesiątki: 10, 20, 30, 40...

Z czasem, gdy trzeba było liczyć coraz więcej, robienie tego na palcach okazało się mało praktyczne. Wymyślono więc cyfry – takie, jakie znamy do dziś. Nazywa się je arabskimi, bo przywędrowały do Europy razem z Arabami. Na początku wśród tych cyfr nie było zera. Pojawiło się ono dużo później.

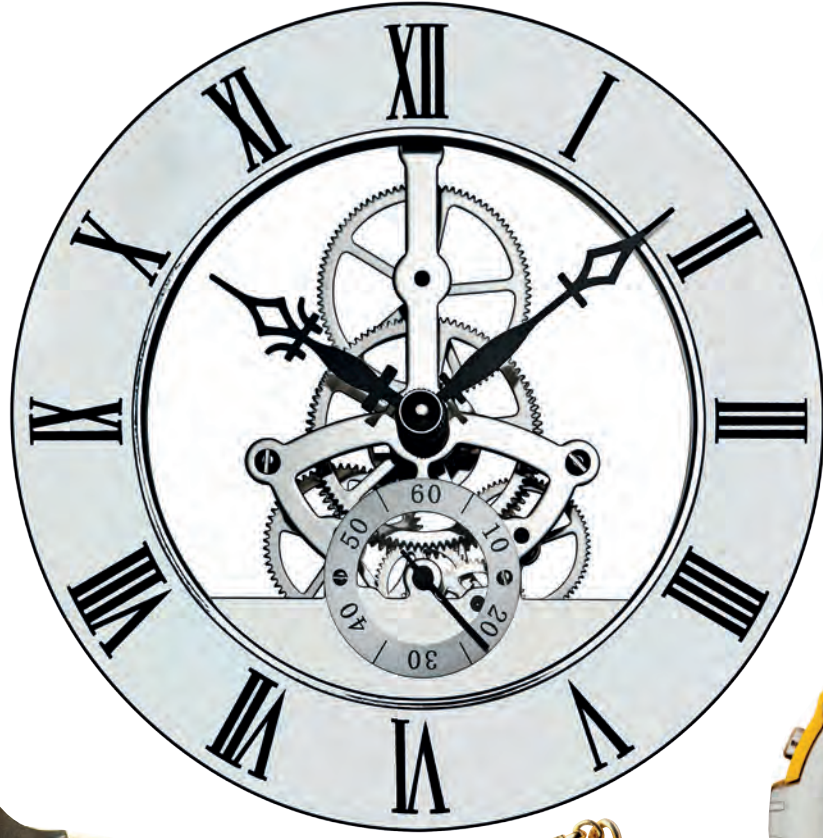
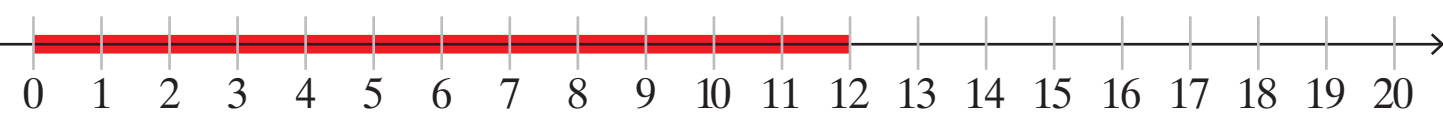
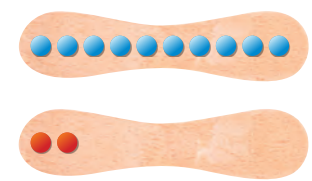
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII

Zanim cyfry arabskie zadomowiły się u nas na dobre, używaliśmy w Europie cyfr rzymskich. Pamiętacie nacięcia na patyczkach? To było proste: 1 nacięcie to I, 2 nacięcia to II, ale im więcej rowków, tym trudniej je policzyć. Wymyślono, że zamiast 5 rowków, wytnie się znak V. Żeby zapisać 4, ustawi się I z lewej strony, jakby się ją odejmowało. Żeby zapisać 6, do V doda się I z prawej strony. 10 oznaczy się znakiem X, który składa się z dwóch Łatwe?

Dziś cyfry rzymskie można zobaczyć na tarczach zegarów, w kinach i teatrach, gdzie służą do oznaczania rzędów, albo w zapisie daty, w którym miesiące oznaczane są cyfrą rzymską.

12 12

1. Co wspólnego mają ze sobą te zegary? Czym się różnią?
2. Który z nich to zegar słoneczny? Który zegar to klepsydra?
3. Do czego są nam potrzebne zegary? Co by było, gdyby nie było zegarów?
4. Jak myślisz, który zegarek mógł nosić twój pradziadek?
5. Wykonajcie tarczę zegara z cyframi rzymskimi.

6. Odczytajcie godziny na zegarach. Ile godzin upłynęło między godzinami, które wskazują zegary: pierwszy i ostatni?

7. Odczytajcie godziny na zegarach. Którą godzinę będzie wskazywał każdy z zegarów, gdy upłyną dwie godziny?

8. Dodajcie liczby poziomo, pionowo i ukośnie.

1	8	3
6	4	2
5	0	7

$1 + 8 + 3 = 12$
 $1 + 6 + 5 =$
 $3 + 4 + 5 =$

Pobudka!

Robi kanapki.

Lepi bałwana.

Gra w warcaby.

Je kolację.

Je obiad.

Pomaga w stajni.

Ogląda album.

Myje zęby.

Dobranoc!

1. O którym dniu tygodnia może opowiadać ta historyjka obrazkowa? Dlaczego tak sądzicie?
2. W jaki sposób Piotrek spędza czas z rodzicami?
3. O której godzinie Piotrek je posiłki?
4. Policzcie, ile godzin upłynęło od obiadu do kolacji.

5. Sprawdźcie, które pełne godziny nie zostały pokazane na ilustracjach.
6. Jak wygląda wasz tygodniowy plan zajęć w szkole?
7. Opowiedzcie sobie w parach o tym, jak minął wasz wczorajszy dzień.
8. Na papierowych talerzykach zaznaczcie godziny. Pokolorujcie tę część talerzyka, która pokazuje godziny, które przeznaczacie na sen.

Zegar i czas

Tik i tak. Tik i tak.

Któż to spieszy się aż tak?

Każde tik i każde tak
daje ludziom ważny znak.

Jest godzina na śniadanie,
na zabawę, na czytanie.

I we śnie biegną godziny,
bo czas nie śpi, gdy my śpimy.

Bo czas płynie niczym rzeka,
wciąż do przodu, nie narzeka
na brak czasu, na spóźnienie,
na zbyt krótkie okamgnienie.

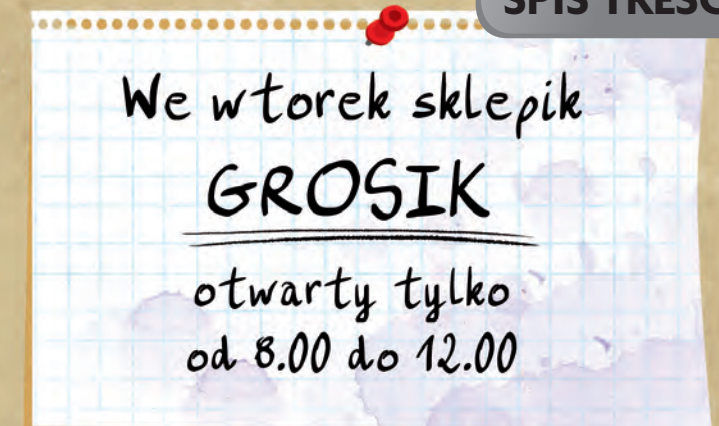
Tik i tak. Tik i tak.

Taki rytm w zegarze gra.

W równym rytmie tak od lat
słysząc, jak jest stary świat.

1. Porozmawiajcie w parach o tym, w jaki sposób spędzacie wolny czas.
2. Jak rozumiecie słowa: „czas płynie”, „czas biegnie”? Porozmawiajcie o tym w parach, w grupach, a potem w całej klasie.
3. Wymyślcie w grupach „zegarową melodię”.
4. O czym informują plakaty i ogłoszenia?
Co by było, gdyby nie było na nich dat i godzin?

I | styczeń

Ala

19 I

Emil

21 I

IV | kwiecień

Patryk

1 IV

Celina

24 IV

VII | lipiec

Hoan

3 VII

Lena

15 VII

X | październik

Sławek

1 X

Robert

11 X

II | luty

Karol

3 II

Ola

6 II

Maja

V | maj

Wojtek

25 V

VIII | sierpień

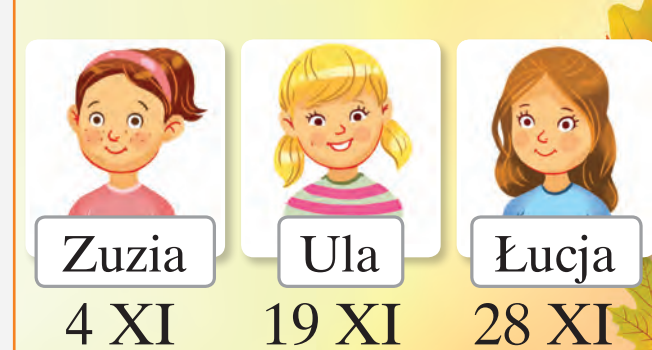
Tomek

10 VIII

Bartek

22 VIII

XI | listopad

Zuzia

4 XI

Ula

19 XI

Łucja

28 XI

III | marzec

Natałka

7 III

Żaneta

31 III

VI | czerwiec

Franek

8 VI

Iwona

16 VI

IX | wrzesień

Jola

1 IX

XII | grudzień

Darek

13 XII

Gabrysia

17 XII

- Oto kalendarz urodzin dzieci z klasy 1a. Czyje urodziny są 3 lutego?
- Kto z was obchodzi urodziny w lutym?
Które dzieci z klasy 1a obchodzą urodziny w tym miesiącu?
- Od stycznia do końca czerwca jest pierwsze półrocze. Od lipca do końca grudnia – drugie półrocze. Ile dzieci obchodzi urodziny w pierwszym półroczu, a ile w drugim?

- Dzisiaj jest 3 lutego. Ola będzie miała urodziny za 3 dni. Kiedy będzie obchodzić urodziny Maja?
- Sławek urodził się 1 października. Robert obchodzi urodziny 10 dni później. Którego dnia są urodziny Roberta?
- Rok dzieli się na cztery kwartały. Ile dzieci urodziło się w pierwszym kwartale, ile w drugim, w trzecim, a ile w czwartym? W którym najwięcej?

Poznaliśmy pracę weterynarza. Wiemy, jak psy mogą pomagać ludziom.

Potrafimy odczytywać godziny na zegarze. Znamy cyfry rzymskie.

Poznajemy świat za pomocą zmysłów. Wykonujemy doświadczenia.

Potrafimy przeczytać i napisać wiele zdań.

- 1 Lepitem bałw
- 2 Robitem karm
- 3 Dokarmialem
- 4 Badalem łód
- 5 Byłem na łód

Poznaliśmy górali, ich stroje i góralską gwarę.

Wymyśliliśmy trudniejszą wersję gry. Wykorzystaliśmy dwa rzuty kostką.

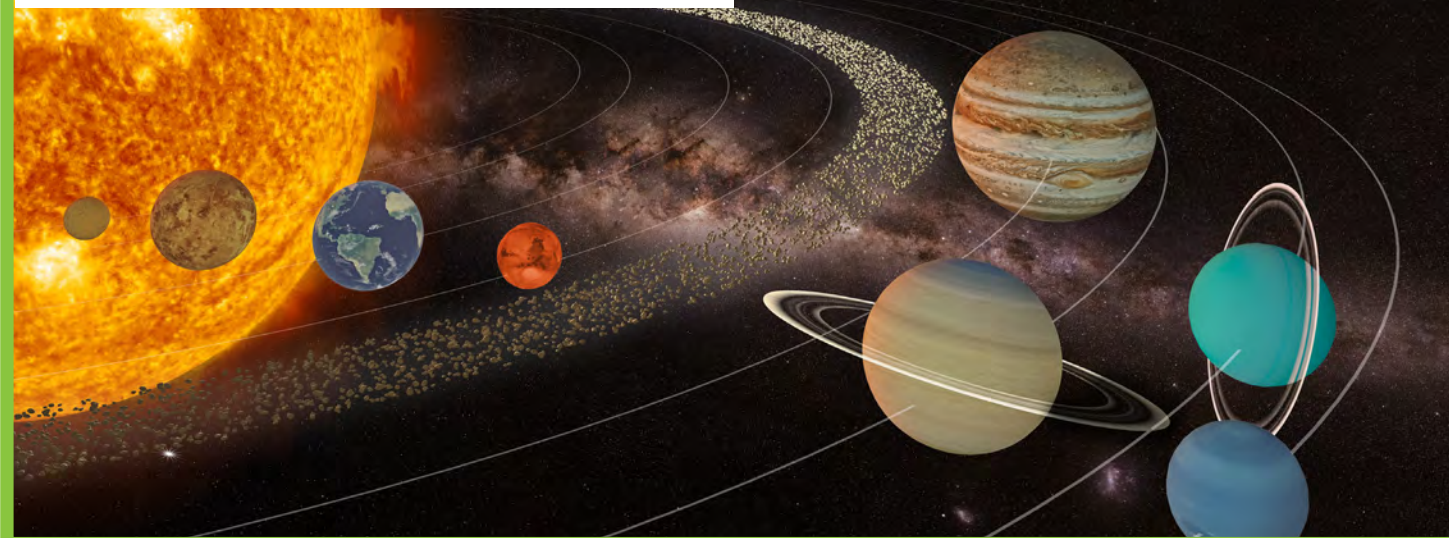

Potrafimy mierzyć za pomocą sznurka, linijki i innych przedmiotów.

Bawimy się słowami.

Znamy nazwy ośmiu planet, które krążą wokół Słońca.

Sami przygotowaliśmy upominki dla naszych bliskich.

Lubimy bajki, legendy i komiksy. Wypożyczymy książki z biblioteki.

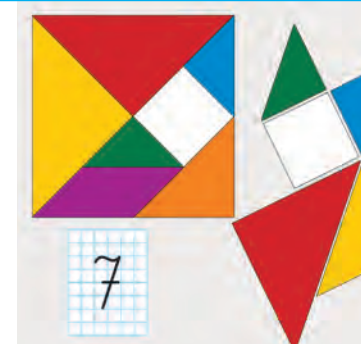
Poznaliśmy las i jego mieszkańców.

Potrafimy zadawać ciekawe pytania i poszukiwać na nie odpowiedzi.

Wiemy, jak porozumiewają się osoby, które nie widzą lub nie słyszą.

Wykonaliśmy wiele stron do albumu liczb.

Autorki: **Maria Lorek, Lidia Wollman**

Konsultantki: merytoryczno-dydaktyczne – **dr hab. Eugenia Rostańska, mgr Eleonora Nieurzyła**;
matematyczna – **mgr Agata Ludwa**

Recenzenci:

recenzja merytoryczno-dydaktyczna i polonistyczna – **dr hab. Małgorzata Żytka, prof. UW**;
przyrodnicza – **dr Marek Piotrowski**; językowa – **prof. dr hab. Jerzy Podracki**;
ds. bezpieczeństwa – **dr Bogumiła Bogacka-Osińska**; ds. równościowych – **dr Iwona Chmura-Rutkowska**

Redaktor merytoryczna: **Magdalena Chlebowska**

Redaktor językowa: **Monika Niewielska**

Dyrektor artystyczny, koncepcja graficzna: **Artur Matulaniec**

Grafik, projekt okładki: **Katarzyna Trzeszczkowska**

Współpraca: **Justyna Bednarek** (teksty na s.: 32–35, 38–39, 40–41, 52–53, 84–85)

Fotoedycja, produkcja sesji: **Maciej Marcinek**

Skład i łamanie: **Olga Latuszkiewicz, Jarosław Pawłowski**

Korekta: **Ewa Grzona**

Redaktor prowadząca: **Agnieszka Lesiak**

Wydanie I, 2014

Wydawca: **Ministerstwo Edukacji Narodowej**

Warunki korzystania z podręcznika: www.naszelementarz.men.gov.pl

Druk: **Centrum Usług Wspólnych**, 02–903 Warszawa, ul. Powsińska 69/71

Ilustratorzy:

Marta Drapiewska – okładka, s. 1, 4–5, 10–11, 14, 20, 26, 72, 82–83, 92–93; **Katarzyna Trzeszczkowska** – okładka, s. 3, 4, 8, 10, 12, 13, 24, 25, 29, 36, 44–45, 46–47, 50–51, 54, 58, 59, 60, 62, 66, 76, 77, 80, 81, 86, 87; **Daniel Rudnicki** – s. 16, 36, 37, 50–51, 62, 70–71, 76, 84–85; **Artur Gulewicz** – s. 30–31, 40–41; **Mariusz Arczewski** – s. 32–35, 61; **Elżbieta Kidacka** – s. 39, 58, 69; **Tanasiewicz Studio** – s. 42–43, 56–57, 74–75; **Marcin Piwowarski** – s. 48–49; **Magdalena Babińska** – s. 52–53, 54–55, 88–89, 90–91; **Gabriel Panek** – s. 67.

Fotograficy: **Pilat/Sobociński**: 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 25, 28, 29, 47, 51, 55, 68, 71, 78, 79, 80, 87.

Zdjęcia i agencje fotograficzne: Photogenica – s. 4; Eric Isselée/lifeonwhite.com/Photogenica – s. 4; Photogenica – s. 5; Marek Krupa – s. 5; Józef Górka – s. 5; Sylwia Gajewska – s. 5; Vladimir Tyutin/Photogenica – s. 9; Natasha Litova/Photogenica – s. 9; Elena Chauvin/Photogenica – s. 9; Photogenica (2) – s. 9; Photogenica – s. 12; Krzysztof Plebankiewicz – s. 15 (zdjęcie „Witamy” na s. 15 zostało merytorycznie skonsultowane z Polskim Związkiem Głuchych, Zarządem Głównym); Photogenica – s. 18; Photogenica – s. 24; Alexey Kljatov – s. 24; Photogenica – s. 29; http://commons.wikimedia.org/wiki/File:051027_Rybolov_Jesenice_0037.JPG – rybak – s. 38; Paul Aniszewski/Photogenica – s. 46; Photogenica – s. 50; Elena Elisseeva/Photogenica – s. 54; Photogenica – s. 54; Eric Isselée/Photogenica – s. 56; Photogenica (2) – s. 56; Tomasz Zwijacz-Kozica – s. 56; Photogenica (3) – s. 57; CORREIA Patrice/Photogenica – s. 57 – jemioluszka; Eric Isselée/Photogenica (2) – s. 57; Photogenica – s. 57; Tomasz Zwijacz-Kozica – s. 57; Photogenica – s. 60; Photogenica – s. 62; Krzysztof Plebankiewicz (3) – s. 63; Krzysztof Plebankiewicz – s. 64–65; Tomasz Zwijacz-Kozica – s. 64; Thomas Dutour/Photogenica – s. 64; Photogenica – s. 64; Natalya Titaevskaya/Photogenica – s. 64; Anita Trebunia-Tutka – s. 65; Natalya Titaevskaya/Photogenica – s. 64; Gabriel Panek – s. 67; Anton Sovarenko/Photogenica – s. 68; Photogenica – s. 68; Vladimir Yudin/Photogenica (2) – s. 70; „BENIS ARAPOVIC // WWW.SHOCK.CO.BA”/Photogenica – s. 79; Photogenica (4) – s. 86; Anatoly Maslennikov/Photogenica – s. 86; Vladimir Ioselevich/Photogenica – s. 86; Photogenica (4) – s. 92–93.

Zdjęcia monet dzięki uprzejmości Narodowego Banku Polskiego.

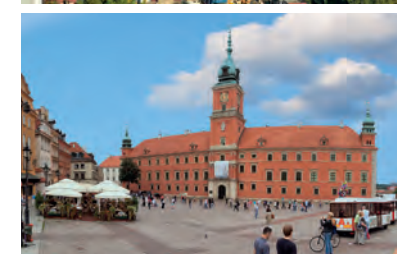
„Nasz elementarz. Podręcznik do szkoły podstawowej. Klasa 1. Część 2” jest w tej chwili materiałem roboczym – w trakcie recenzji i konsultacji społecznych, przed dopuszczeniem do użytku szkolnego.

Warszawa

stolica Polski

herb

plac Zamkowy

Stadion Narodowy

gmach Sejmu

pomnik Syrenki

Warszawa leży nad Wisłą. W stolicy obradują Sejm i Senat.

Urządzą: prezydent, premier i ministrowie rządu.

W herbie miasta jest Syrenka.

Legenda głosi, że nazwa Warszawa powstała od imion:

Wars i Sawa. W rzeczywistości pochodzi od dawnego imienia Warsz i oznaczała na początku „osadę Warsza”.

„Nasz elementarz.
Podręcznik do szkoły podstawowej. Klasa 1.”
składa się z czterech części:

Warszawa 2014
ISBN 978-83-64735-00-4 (całość)
ISBN 978-83-64735-02-8 (część 2)

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

